

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Wersja skrócona

Technikum Ekonomiczne
Słubice

Lubuski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanego efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 14-02-2011 - 28-02-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Iwona Gruca, Bogusława Słończewska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	31
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	1
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	1
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	77
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	90
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	1
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	1
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	61
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	1
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe), klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o szkole

Nazwa placówki	Technikum Ekonomiczne
Patron	
Typ placówki	Technikum
Miejscowość	Słubice
Ulica	Al.Niepodległości
Numer	23
Kod pocztowy	69-100
Urząd pocztowy	Słubice
Telefon	0957582571
Fax	0957582669
Www	zser-slubice.pl
Regon	21104759600000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	171
Oddziały	7
Nauczyciele pełnozatrudnieni	9
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	6
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.43
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	19
Województwo	LUBUSKIE (08)
Powiat	Powiat słubicki (05)
Gmina	Słubice (05)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Dokonana analiza danych źródłowych wskazuje, że w szkole wyniki egzaminów są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły. Do analizy wyników egzaminów wykorzystuje się różnorodne metody. Poniżej zostaną przedstawione argumenty, które świadczą o wysokim stopniu spełnienia wymagania.

Wyniki egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły. Potwierdzili to wszyscy ankietowani nauczyciele, dyrektor i przedstawiciele nauczycieli uczestniczący w wywiadzie. W opinii dyrektora oraz przedstawicieli nauczycieli, potwierdzone analizą dokumentów, w szkole prowadzone są analizy ilościowe i jakościowe wyników egzaminu maturalnego oraz potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie pojedynczego ucznia, klasy, szkoły oraz w porównaniu do typów szkół i wyników w powiecie, województwie, okręgu i kraju. Dogłębna analiza prowadzona jest w czasie spotkań zespołów przedmiotowych, kontynuowana na posiedzeniach rady pedagogicznej, gdzie wyniki są omawiane i formułowane są wnioski. Wśród sposobów analizy ilościowej i jakościowej, które podali nauczyciele znalazły się np. liczba osób przystępujących do egzaminów, średnia liczba punktów, zdawalność w liczbach i procentach, współczynnik łatwości arkusza i zadań. Analiza prowadzona jest pod kątem poszczególnych wymagań, konkretnych obszarów i zadań, stopnia ich trudności oraz korelacji międzyprzedmiotowej w przedmiotach zawodowych.

W badanej szkole prowadzona jest analiza w celu poprawy jakości pracy szkoły. Wskazują na to odpowiedzi dyrektora i przedstawicieli nauczycieli udzielone podczas wywiadów. W opinii dyrektora ogólne cele prowadzonych analiz służą wzrostowi efektów kształcenia i doskonaleniu nauczycieli. Celowość działań dookreślają w jego ocenie: wyciąganie wniosków, opracowanie strategii naprawczej, w tym planowanie i ewaluacja działań, ustalenie mocnych i słabych stron umiejętności uczniów (ustalenie przyczyn niepowodzeń oraz zmiana podejścia uczniów do egzaminu zawodowego), analiza w zespołach i na posiedzeniach rady pedagogicznej, doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli, w tym dobór form i metod pracy. W opinii nauczycieli analiza wyników służy poprawie jakości pracy szkoły w zakresie działań związanych z dokonywaniem ustaleń, porównań i modyfikacji np. rozkładu materiału, samooceny własnych działań i rozwoju nauczycieli oraz służy działaniom naprawczym związanym z planowaniem pracy na następny rok.

W szkole wnioski z analizy są wdrażane. Wśród przykładów wdrożonych wniosków, które sformułowali nauczyciele i zespoły, dyrektor podał: w zakresie organizacji procesu kształcenia (np. wprowadzenie dodatkowych zajęć z matematyki dla klas maturalnych, zmiany w ramowych planach nauczania kształcenia zawodowego EKOPOS i EKOLAN, zmianę przedmiotu specjalizującego w organizacji usług gastronomicznych, technikum agrobiznesu i technikum ekonomicznym), organizacji lekcji (np. stosowanie aktywizujących metod nauczania, indywidualizacja procesu uczenia się) oraz dotyczące poprawy warunków kształcenia i wychowania (np. stworzenie dodatkowej sali komputerowej dla potrzeb kształcenia w zawodzie). Podał jeszcze wnioski z zakresu współpracy ucznia z nauczycielem (np. praca z arkuszem egzaminacyjnym lub jego elementami na wszystkich lekcjach przedmiotów zawodowych i zajęciach fakultatywnych, mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia pozalekcyjne); przeprowadzania próbnych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe na opracowanych wcześniej arkuszach oraz wspieranie nauczycieli w doskonaleniu (kursy, uzyskiwanie uprawnień egzaminatorów). Potwierdzili to nauczyciele podając rodzaje wniosków, które wykorzystali i wdrożyli w swojej pracy. Największą liczbę wskazań miały wnioski dotyczące nauczyciela (81), w tym: w zakresie planowania procesów edukacyjnych, wychowawczych, działań naprawczych, pracy na lekcji, planowania pracy na następny rok, eliminowania i korygowania błędów, podnoszenia efektywności pracy, nauczania i wychowania, spełniania standardów, konstruowania narzędzi badawczych i zadań, warsztatu pracy nauczyciela, samooceny własnych działań oraz własnego doskonalenia. W przypadku wniosków dotyczących ucznia (35) nauczyciele wymienili te, które dotyczyły ustalania słabych i mocnych stron, pracy z uczniem na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, także w internecie,

organizowania pomocy, również koleżeńskiej. Z kolei z grupy wniosków, które dotyczyły organizacji procesu kształcenia i wychowania (14) wymienili te dotyczące zapewnienia odpowiednich warunków pracy oraz opracowywania strategii i działań naprawczych.

Do analizy wyników sprawdzianu i egzaminów wykorzystuje się różnorodne metody analizy wyników. W opinii dyrektora wyrażonej podczas wywiadu, potwierdzonej analizą dokumentów w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy, również metodę porównawczą, podczas której porównywane są wyniki próbnych egzaminów i właściwych w zakresie badania przyrostów, zdawalności po poprawkach, określenia mocnych i słabych stron ucznia, najlepiej i najgorzej opanowanych umiejętności w każdym przedmiocie, zadań najłatwiejszych i najtrudniejszych, standardów wymagań lub prognozy zaliczeniowej. Analizie podlegają również arkusze egzaminacyjne używane przez wydawnictwo Operon i OKE do przeprowadzania egzaminów próbnych (szczególnie w kształceniu zawodowym) pod kątem standardów. Dokonywana jest bardzo dokładna analiza zdawalności egzaminu zawodowego dla poszczególnych profili kształcenia w okresie trzech lat, w porównaniu do wyników województwa i okręgu i na tle etapu pisemnego, praktycznego oraz uzyskiwania przez uczniów dyplomu potwierdzającego kwalifikacje.

Warto również podkreślić, że dodatkowo w szkole przeprowadzono ewaluację w zakresie wyników uzyskiwanych przez uczniów z egzaminów zewnętrznych. Celem było uzyskanie informacji o przyczynach niskiego wskaźnika zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz podjęcie działań. Przeprowadzona została analiza standardów egzaminacyjnych w zespołach i analiza wyników w odniesieniu do przedmiotów. W dalszej kolejności wdrożone zostały wnioski dotyczące skorelowania treści w przedmiotach pokrewnych, podjęto prace z projektem na koniec działu, opracowany został arkusz dla zawodu oraz przeprowadzono próbne egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w każdym zawodzie. Nastąpiła też zmiana przedmiotu specjalizującego w Technikum Agrobiznesu i Technikum Ekonomicznym, a nauczyciele zostali przeszkoleni w kursach INSERT i zdobyli uprawnienia egzaminatora przedmiotów zawodowych. Przyniosło to efekty w postaci zwiększenia zdawalności egzaminu w roku szkolnym 2009/10.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Dokonana analiza materiału badawczego wykazała, że w badanej szkole uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, w szkole formułuje i wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczniów, dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez nich lepszych wyników w nauce, a wdrożone wnioski przyczyniają się do poprawy wyników w nauce. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Potwierdziła to większość (20 z 30) ankietowanych nauczycieli, w opinii których uczniowie w dużym stopniu w okresie dwóch lat szkolnych nabyli wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Świadczy o tym również utrzymujący się na stałym poziomie odsetek uczniów niepromowanych (2,44% w 2008/09 i 2,41% w 2009/10) oraz utrzymujący się na dobrym poziomie zdawalności egzamin maturalny oraz tendencja wzrostowa wyników uzyskiwanych przez uczniów w części praktycznej egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

W opinii partnerów i samorządu uczniowie badanej szkoły są dobrze przygotowani zawodowo, posiadają umiejętność obsługi komputera, poruszania się w programach komputerowych, kontaktowania z przedsiębiorcami, potrafią zastosować wiedzę w praktyce i rzetelnie realizować zadania. Podkreślili również umiejętności kształcone w procesie wychowania.

W opinii dyrektora oraz zdecydowanej większości ankietowanych nauczycieli (28 z 31) w szkole dokonywana jest systematyczna analiza osiągnięć uczniów, którą prowadzą nauczyciele przedmiotu, wychowawcy i rada pedagogiczna, czasami zespoły przedmiotowe (np. konkurs Lwiątko). Prowadzona jest w oparciu o zapisy w dzienniku lekcyjnym, zajęć pozalekcyjnych oraz zeszyty informacji o uczniu. Wg pani dyrektor analizowane są oceny, frekwencja, przyrosty umiejętności, osiągnięcia uczniów w konkursach, przyrosty ocen uczniów słabszych, cały cykl nauczania w przypadku typowania do nagród szkolnych i nagrody starosty, umiejętności matematyczno – przyrodniczych do nagrody marszałka i Stypendium Premiera.

Ankietowani nauczyciele wśród wielu przykładów analizowania osiągnięć uczniów podali: analizę ocen z przedmiotów, zapisów w zeszytach z informacjami o uczniu, frekwencji, wyników konkursów, olimpiad przedmiotowych i sportowych, próbnych i właściwych egzaminów maturalnych, egzaminów zawodowych, dzienników lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych oraz analizę średniej ocen klasy. Ponadto podali, że analizują udział uczniów w przedsięwzięciach pozaszkolnych, czytelnictwa, osiągnięć na tle klasy i szkoły, udziału w zajęciach pozalekcyjnych, sprawdzianów oraz pracę z uczniem słabym i zdolnym (forma sprawozdań z prowadzonych kół przedmiotowych, artystycznych i sportowych).

Analiza dokumentacji szkoły potwierdziła sposoby diagnozowania i analizowania osiągnięć uczniów podane przez nauczycieli. Ponadto wykazała, że w szkole analizowana jest też praca własna nauczycieli, zapisywane są wnioski z analizy w dziennikach zajęć dodatkowych oraz informacje na stronie szkoły dotyczące wszystkich osiągnięć uczniów, odrębnie dla Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (jest to analiza historyczna prowadzona od 1972 roku). Sposobem prezentacji wyników prowadzonych analiz jest także prowadzenie kroniki szkolnej, zespołów artystycznych, z udziału w programie e Twinning, klubu Honorowych Dawców Krwi oraz zapisy dotyczące osiągnięć sportowych uczniów na tablicy „Najlepsi wśród nas”.

W opinii dyrektora oraz nauczycieli wyrażonych podczas wywiadów analizując osiągnięcia szkolne uczniów biorą pod uwagę ich możliwości rozwojowe. Jak wskazał dyrektor źródłem wiedzy na ten temat są wyniki analizy opinii komisji rekrutacyjnej, psychologicznych, nauczycieli, analiza świadectw i ocen testów gimnazjalnych, obserwacji pedagoga szkolnego, diagnozy wstępnej i badanych przyrostów z każdego przedmiotu, informacji rodziców oraz analizy wyników nauczania.

Z kolei przedstawiciele nauczycieli potwierdzając podczas wywiadu fakt analizowania osiągnięć szkolnych uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych wskazali na to, że: biorą pod uwagę możliwości i ograniczenia uczniów, proponują różne formy i metody pracy na lekcji tak, żeby każdy uczeń mógł się wykazać, zaistnieć w jakiejś dziedzinie, i by osiągnął nawet mały sukces. Przygotowują do konkursów na różnych poziomach, także szkolnych, prowadzą zajęcia wyrównawcze, proponują zajęcia dodatkowe, artystyczne. Dodali, że w ich opinii z analizy obserwacji ucznia wynika, że zachęcony odpowiednio osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

W szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów, dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce, a wdrożone wnioski przyczyniają się do poprawy wyników w nauce uczniów. Przytoczone podczas wywiadu z nauczycielami przykłady wniosków wskazują, że w szkole prowadzi się analizy osiągnięć uczniów oraz na tej podstawie formułuje kolejne wnioski do pracy. O fakcie analizowania osiągnięć uczniów świadczą również wyniki ankiet, w których uczniowie oceniali stopień trudności i łatwości zajęć w szkole oraz stopień dostosowywania zajęć do ich możliwości. Większość uczniów (51 z 77) badanych ankietą "Moja szkoła" i zdecydowana większość (70 z 90) badanych ankietą "Mój dzień" zajęcia w szkole oceniło jako łatwe, z tym, że w przypadku pierwszej grupy respondentów większość (40 z 77) wybrała wartość liczby 4 na skali oceny określonej przedziałem liczb od 1 (łatwe) do 8 (trudne), zajmując w ten sposób stanowisko bardziej neutralne. Natomiast wskazania drugiej grupy uczniów na takiej samej skali oceny były bardziej rozproszone, a 22 z 90 badanych uczniów zajęcia uznało za trudne. Kolejnym przykładem potwierdzającym analizowanie możliwości uczących się jest potwierdzenie przez prawie wszystkich uczniów w ankiecie "Mój dzień" (89 z 90) faktu dostosowywania zajęć lekcyjnych, w których uczestniczyli do ich możliwości.

Ankietowani nauczyciele dostrzegają możliwości i potencjał umysłowy swoich uczniów i wierzą w ich możliwości, co potwierdziła zdecydowana większość (55 z 61) ankietowanych rodziców.

Nauczyciele charakteryzując swoich uczniów w zdecydowanej większości (30 z 31) określili ich jako zdyscyplinowanych. Wysoko ocenili także zaangażowanie i aktywność uczniów (29 z 31) oraz ich inicjatywę (27 z 31). W większości (21 z 31) uznali również, że mają chęć do nauki, z czego 10 nauczycieli wskazując wartości liczb 3 i 4 uznali je za średnie.

Okazywanie wiary w możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów potwierdzili przedstawiciele rodziców i uczniów podczas wywiadów. Wśród przykładów, które podali rodzice znalazły się: dawanie uczniom kredytu zaufania, docenianie wysiłku, mobilizowanie do pracy, zwracanie uwagi na zainteresowania, dawanie wzorca swoją postawą, dobrze wykonanym zadaniem, także wyzwalanie „ducha rywalizacji”. Jeden z badanych rodziców powiedział, że „słowo PRÓBUJ jest tu w tej szkole bardzo ważne”, a drugi dodał, że w tej szkole „nauczyciel mówi, że zawsze jest wyjście, i że daje szansę za szansą”.

Wyrażając podobne opinie przedstawiciele uczniów wskazali na następujące sposoby okazywania wiary w możliwości uczniów: okazywanie zainteresowania, zarówno ocenami jak i problemami, nauczyciele nie są obojętni, wyrażają chęć pomocy, dają możliwość poprawiania ocen „nawet po terminie”, tłumaczą materiał. W ich opinii są życzliwi, tworzą dobrą atmosferę na lekcji, nie stresują oraz prowadzą konsultacje i rozmowy z rodzicami. Jeden z uczniów dodał, że nauczyciele „wierzą, że jeśli nie w nauce, to mamy możliwość osiągnąć sukces gdzie indziej” i „jeśli uczeń się stara, to nauczyciele zaraz to dostrzegają”.

W szkole wdraża się wnioski wynikające z analizy osiągnięć uczących się.

Taka opinię wyraził dyrektor podczas wywiadu. Wśród przykładów ich wykorzystania wskazał na zmianę systemu oceny zachowania i uzyskanie w ten sposób obiektywnej i porównywalnej oceny oraz podwyższenie wyników kształcenia, obniżanych wcześniej przez nadmierną absencję uczniowską. Kolejne, na które wskazał, to związane z wprowadzeniem metody pracy z projektem i objęciem szczególną opieką uczniów uzdolnionych. Przełożyło się to na uzyskanie lepszych wyników, szczególnie klas ekonomicznych oraz uzyskanie wysokich miejsc i laurów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (szkoła posiada laureatów i finalistów w wielu konkursach, również na szczeblu centralnym) oraz wejściem szkoły do rankingu najlepszych szkół w Polsce.

W ocenie dyrektora oraz nauczycieli wdrażane wnioski zdecydowanie przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Na przykład wprowadzenie dodatkowych zajęć z matematyki pozwoliło uzyskać czołowe miejsca w okręgu w konkursach „Alfik”, „Super Matematyk” oraz w innych konkursach przedmiotowych na poziomie województwa. Dodatkowa praca z uczniami zdolnymi pozwoliła na dobre przygotowanie ich do olimpiad wiedzy i umiejętności rolniczych, przedsiębiorczości, rachunkowości i osiągnięcie sukcesów na poziomie kraju, a praca z projektem podniosła wynik zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ekonomista.

Nauczyciele podali dodatkowe wnioski, których wdrożenie przełożyło się na podniesienie wyników w nauce uczniów. Wymienili: możliwość korzystania z banku testów konkursowych, który pozwolił wzbogacić warsztat pracy nauczyciela i podwyższyć wyniki kształcenia, wprowadzenie zajęć fakultatywnych dało efekt uzyskania lepszych wyników przez uczniów uczęszczających na te zajęcia, a doskonalenie zawodowe ukierunkowane na uzyskanie uprawnień egzaminatora oraz uczestniczenie w szkoleniach programu INSERT poprawiło umiejętności nauczycieli oraz przełożyło się na lepsze efekty kształcenia w zawodzie.

Potwierdzenie faktu, że wdrażane w szkole wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia przyniosła również analiza dokumentów, która wykazała wprawdzie w przypadku egzaminu maturalnego utrzymywanie się szkoły na podobnym poziomie staninu niżej średni (3 i 4) i zdawalności na poziomie od 74% w roku 2008, poprzez 83,12% w roku 2009, ze spadkiem do 66,1% w roku 2010, jednak z przyrostami średnich wyników procentowych z większości przedmiotów zdawanych na maturze, z największym z biologii (z 22,3% w 2009 r. do 43,30% w 2010 r.). Niewielkie spadki nastąpiły w przypadku języka polskiego i języka niemieckiego. Natomiast zauważalna jest bardzo wyraźna tendencja wzrostowa zdawalności części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe poszczególnych profili technikum w okresie od 2008 do 2010 roku, np. w Technikum Ekonomicznym z poziomu zdawalności etapu praktycznego z 2,8% w roku 2008 do 57,1% zdawalności w 2010 r.; w Technikum Agrobiznesu z 0% prognozy zdawalności w 2008 r. do 9,5% w roku 2010 r. oraz w Technikum Żywności i Gospodarstwa Domowego z poziomu zdawalności 14,2% w roku 2008 do 57,1% zdawalności w 2010 r. Tendencję wzrostową zauważa się również w przypadku uczniów, którzy uzyskują dyplom ukończenia Technikum.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że szkoła podjęła się dokładnej analizy wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, szczególnie w zakresie części praktycznej, w procedurze ewaluacji wewnętrznej, co przełożyło się na wyraźny wzrost wyników w badanym okresie trzech lat szkolnych.

Poziom spełniania wymagania: B

Dokonana analiza materiału źródłowego prowadzi do wniosku, że uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole i są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Poniżej zostaną przedstawione argumenty wskazujące na bardzo wysoki stopień spełnienia tego wymagania.

Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole. Na fakt angażowania się uczniów w zajęcia organizowane przez szkołę wskazali rodzice, uczniowie, nauczyciele podczas badania ankietowego i nauczyciele podczas wywiadu oraz potwierdziła obserwacja zajęć.

W opinii prawie wszystkich ankietowanych nauczycieli (30 z 31) uczniowie są zdecydowanie zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Podobną opinię wyraziła większość ankietowanych rodziców (48 z 61), którzy uważają, że ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne. Odmienne zdanie wyraziło 11 z 61 badanych rodziców.

Ankietowani nauczyciele przedstawiając w pytaniu otwartym widoczne przykłady aktywności i zaangażowania się uczniów w zajęcia organizowane przez szkołę w pierwszej kolejności wskazali aktywność własną na zajęciach (85 wskazań), w tym: dyskusję zgłaszanie się do odpowiedzi, zadawanie pytań i chętnie wykonywanie zadań, wykonywanie ćwiczeń, jako pierwsi, przygotowywanie scenek, dialogów, dram, rozwiązywanie zadań z wyprzedzeniem, korygowanie błędów kolegów, sędziowanie podczas lekcji i dokonywanie samooceny. Jako kolejny dowód zaangażowania uczniów w zajęcia wskazali na podejmowanie przez uczących się wykonania zadań dodatkowych (56 wskazań), w tym: referaty, wykonywanie pomocy dydaktycznych, prezentacje multimedialne, prośba o dodatkowe zadania i ćwiczenia, realizowanie projektów i samodzielne przygotowywanie lekcji. W tym obszarze wymienili również przepisywanie tekstów na komputerze oraz przygotowywanie wywiadów z przedstawicielami firm i instytucji. Następne przykłady, które podali ankietowani nauczyciele to: włączanie się uczniów w planowanie i organizowanie procesu lekcyjnego, (sugerowanie metody prowadzenia zajęć, wnoszenie swoich uwag i pomysłów, proponowanie prowadzenia lekcji, przygotowywanie i prowadzenie jej części, podpowiadanie sposobu prowadzenia zajęć). Wśród przykładów 11 nauczycieli podało również formę pracy w grupie.

W opinii nauczycieli uczestniczących w wywiadzie podejmują oni działania aktywizujące uczniów. Wśród sposobów wymieniali: pozytywne motywowanie (np. nagradzanie dodatnimi punktami, dyplomami, drobnymi upominkami), zachęcanie do wysiłku, pobudzanie ze wskazywaniem korzyści dla ich umiejętności i rozwoju, wskazywanie efektów podejmowanego wysiłku; wskazywanie osobistego przykładu przez nauczyciela, wyzwalanie współzawodnictwa i rywalizacji, rozbudzanie ciekawości poznawczej, podawanie przykładów osób, które osiągnęły sukces, włączanie uczniów w proces planowania i organizowania lekcji, dobieranie odpowiednich metod, budowanie właściwych relacji uczeń-nauczyciel; stwarzanie szansy każdej klasie sprawdzenia się w roli gospodarza szkoły oraz tworzenie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych.

Zdecydowana większość uczniów (72 z 90) badanych ankietą "Mój dzień" i również zdecydowana większość (57 z 77) wypełniających ankietę "Moja szkoła" pozytywnie oceniła zajęcia lekcyjne organizowane w szkole. Przeciwnego zdania było odpowiednio 8 z 90 uczniów w przypadku pierwszej ankiety i 20 z 77 w przypadku drugiej. Fakt zaangażowania się w zajęcia organizowane przez szkołę potwierdził także wynik obserwacji 10 zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych organizowanych w szkole, podczas których w 7 zaobserwowano dużą aktywność i zaangażowanie uczniów, zróżnicowaną w 1 przypadku i małą w 2 jednostkach lekcyjnych.

Jak wskazali ankietowani uczniowie, rodzice i nauczyciele uczniowie zaangażowani są w badanej szkole także w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez placówkę. W opinii więcej niż połowy ankietowanych rodziców (36 z 61) ich dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, ale 23 z 61 rodziców stwierdziło, że ich dziecko nie chodzi na te zajęcia. Dla zdecydowanej większości uczniów (73 z 90) badanych ankietą "Mój dzień" oraz dla zdecydowanej większości (67 z 77) wypełniających ankietę "Moja szkoła" zajęcia pozalekcyjne są ciekawe i interesujące. Za nieinteresujące i nie wciągające uznało je 5 z 90 uczniów w pierwszej ankiecie i 10 z 77 w drugiej.

Prawie wszyscy nauczyciele (30 z 31) oceniając zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne uznali je za zdecydowanie duże. Jako przykłady potwierdzające taką ocenę podawali: udział w zajęciach artystycznych (np. koło tańca ludowego, wokalne „Forte”, teatralne „Łapu-Capu”), udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (np. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej, Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Finansach), organizowanie różnego rodzaju akcji charytatywnych, ekologicznych oraz imprez szkolnych (np. akcja oddawania krwi, „Sprzątanie świata”, „Czysty Las”, „Leśna spiżarnia”, zbiórki darów), udział i reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych, praca w samorządzie uczniowskim i Młodzieżowej Radzie Internatu, udział w zajęciach kół przedmiotowych.

Wśród przejawów dużej aktywności i zaangażowania uczniów w zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole ankietowani nauczyciele podali jeszcze prace na rzecz szkoły tj. robienie dekoracji, plakatów, ulotek, budowanie boiska do piłki siatkowej (plażowej), dbanie o wystrój szkoły i ogrodu szkolnego, porządkowanie szkoły, uczestniczenie w realizacji projektu eTwinning, prowadzenie kroniki szkolnej i kronik klasowych, udział w targach pracy i edukacyjnych we Frankfurcie n. Odrą, układanie choreografii i muzyki do występów, tworzenie regulaminu internatu, uczestniczenie w ewaluacji punktowego systemu oceniania oraz w spotkaniach Stowarzyszenia Słubfurt.

Kolejnym argumentem wskazującym na bardzo wysoki stopień spełnienia wymagania jest to, że uczniowie są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. W zgodnej opinii wszystkich analizowanych źródeł informacji, tj. wywiadów z nauczycielami, dyrektorem, rodzicami, partnerami, uczniami oraz na podstawie wyników ankiet z uczniami i nauczycielami w badanej szkole uczący się mogą i podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły.

Zdecydowana większość (72 z 90) uczniów wypełniających ankietę "Mój dzień" i zdecydowana większość (70 z 77) badanych ankietą "Moja szkoła" uważa, że ma lub miała wpływ na to, co działo się na lekcji i w szkole. Przeciwnego zdania było odpowiednio 17 z 90 i 7 z 77 uczniów wypełniających obie ankiety. Odpowiadając na kolejne pytanie dotyczące kwestii swojego wpływu na prowadzenie i planowanie zajęć zdecydowana większość (63 z 90) uczniów wypełniających ankietę "Mój dzień" wskazała na możliwość wpływania na organizację zajęć i w dalszej kolejności na zakres omawianego materiału oraz na stosunek nauczycieli do uczniów (50 z 90). Z kolei w opinii uczniów, którzy wypełniali ankietę "Moja szkoła" największy wpływ mają na stosunek nauczycieli do uczniów (48 z 77), potem na organizację zajęć (47 z 77) oraz mniejszy na zakres omawianego materiału (31 z 77). Obie grupy respondentów uznały, że najmniejszy wpływ mają na wyposażenie.

Potwierdzeniem wskazań ankietowanych uczniów były wypowiedzi ich przedstawicieli, w opinii których w szkole mogą rozwijać własne talenty, poszerzać horyzonty, zdobywać nowe umiejętności i doświadczenie, uczyć się nowych rzeczy, a także radzić sobie w trudnych sytuacjach i budować wiarę w siebie. W uzasadnieniu tej opinii podali przykłady własnej aktywności np. odbywanie praktyk w zakładach pracy, uczestniczenie w spotkaniach z ciekawymi ludźmi i przyszłymi pracodawcami, kursach np. szybkiego uczenia się, w spotkaniach w Collegium Polonicum. Podkreślali, że mogą w pełni realizować własne pomysły i inicjatywy, pokazać się, zaprezentować swoje talenty pełniąc funkcje gospodarza szkoły (organizują wg własnych pomysłów apele, konkursy np. bożonarodzeniowy). W ich opinii nauczyciele w to nie ingerują i popierają ich pomysły.

Kolejna grupa respondentów, a mianowicie ankietowani nauczyciele podali przykłady działań i inicjatyw, które uczniowie podejmują w celu rozwoju własnego i szkoły. Pośród wielu dowodów działań zainicjowanych przez uczniów znalazły się inicjatywy edukacyjne (np. udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, również sportowych, w dodatkowych kursach specjalistycznych, w projektach (np. eTwinning), targach pracy, wycieczkach edukacyjnych, programach "Katyń-ocalić od zapomnienia", dęby pamięci), inicjatywy na rzecz rozwoju środowiska, inicjatywy na rzecz społeczności szkolnej (np. przygotowywanie ulotek, informatorów, pokazów na dni otwarte szkoły, przygotowywanie w ramach pełnienia funkcji gospodarza szkoły i wg własnych scenariuszy apeli, świąt i uroczystości szkolnych, również studniówek, realizowanie się w ramach pracy samorządu uczniowskiego), inicjatywy społeczne (np. organizowanie akcji charytatywnych tj. szlachetna paczka, pomoc dla powodzian, praca w ramach wolontariatu, organizowanie uroczystości i zadań wspólnie z innymi szkołami i placówkami oświatowymi, organizowanie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy) oraz inicjatywy artystyczne (np. uczestniczenie w zajęciach kół artystycznych tj. zespół wokalny „Forte”, koło teatralne „Łapu –capu”, zespół kabaretowy, przeglądach ogólnopolskich i międzynarodowych). Wśród innych aktywności uczniów ankietowani nauczyciele wskazali: proponowanie i udział w zajęciach pozalekcyjnych, w akademiach z okazji świąt narodowych, prowadzenie strony internetowej szkoły, organizowanie konkursów wystaw prac własnych, dekorowanie i upiększanie korytarzy, gabinetów lekcyjnych oraz otoczenia szkoły.

Wszystkie wymienione przykłady inicjatyw uczniowskich na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły potwierdzili podczas wywiadu partnerzy i rodzice. W ich ocenie dzieci dzięki własnym inicjatywom i stwarzanym przez szkołę

możliwościom mogą osiągać indywidualne sukcesy w konkursach, sporcie i działalności artystycznej, mogą rozwijać własne zainteresowania i pasje w prowadzonych przez szkołę licznych zajęciach pozalekcyjnych, prezentować swoje umiejętności. Mając swobodę wypowiedzi sami mogą decydować o wycieczkach, współuczestniczyć w planowaniu i realizacji procesu nauczania oraz proponować udział w uroczystościach i imprezach. Ponadto wg partnerów wśród ciekawych uczniowskich inicjatyw związanych z uczeniem się i własnym rozwojem są wszystkie pomysły związane z teatrem (np. sami opracowali i przygotowali teatrzyk jasełkowy), sztuką, kabaretem i organizacją imprez w związku z pełnieniem funkcji gospodarza szkoły. Prowadzą też działalność pozaszkolną np. scholę dla młodszych dzieci, z własnej inicjatywy angażują się w akcje charytatywne i ekologiczne (recykling), prowadzą działalność wolontariatu, podejmują działania i wysiłek związany ze zdobyciem indeksów na studia, zdobywają nagrody w konkursach.

Realizowanie przez szkołę działań zainicjowanych przez uczących się potwierdzili dyrektor, nauczyciele i uczniowie podczas wywiadów oraz obserwacja placówki. Wśród najistotniejszych zrealizowanych inicjatyw uczniowskich respondenci wymieniali: akcje charytatywne, oganizowane dni otwartych szkoły z przygotowaniem stoisk, ulotek i materiałów promocyjnych (film o szkole widzianej oczami uczniów). Wdrożony został projekt ukwiecenia obiektu szkolnego, reaktywowano zespół tańców ludowych oraz rozgrywki uczniów z absolwentami w piłkę siatkową, określane mianem „meczy pokoleń”, zbudowano boisko do piłki siatkowej.

Jak wykazała obserwacja placówki na terenie szkoły znajduje się również wiele informacji dotyczących działań zainicjowanych przez uczących się tj.: tablice, gazetki (np. dotyczące Walentynek, działalności klubu krwiodawstwa, projektu eTwinning, działalności samorządu uczniowskiego) oraz dekoracje wykonane przez uczniów. Znajdują się także pięknie wyeksponowane rośliny i kwiaty wysadzone i pielęgnowane przez uczniów.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Dokonana analiza materiałów źródłowych opinii rodziców, partnerów i samorządu, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, dyrektora oraz samych uczniów prowadzi do wniosku, że w badanej szkole respektowane są normy społeczne. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Z przeprowadzonego badania wynika, że uczniowie w szkole czują się bezpiecznie. Prawie wszyscy uczniowie, (88 z 90) którzy wypełniali ankietę „Mój dzień” bezpiecznie czują się podczas lekcji i przerw lekcyjnych. Poczucie bezpieczeństwa poza zwykłymi godzinami pracy szkoły ma również zdecydowana większość (68 z 77) udzielających odpowiedzi w ankiecie „Moja szkoła”. W ocenie zdecydowanej większości (69 z 77) tej grupy uczniów w szkole nie ma również miejsc, w których czują się mało bezpiecznie. Na poczucie zagrożenia wskazało 7 z 77 badanych uczniów.

Bezpieczeństwo uczniów w szkole zdecydowanie potwierdzili podczas wywiadów przedstawiciele rodziców oraz partnerzy i samorząd lokalny mówiąc, że według ich stanu wiedzy w szkole nie ma problemu narkotyków, kradzieży i innych sytuacji zagrażających uczniom, a ich bezpieczeństwo wzmacniane jest poprzez monitoring wizyjny, pełnienie dyżurów przez nauczycieli, dobry kontakt z rodzicami oraz tworzenie dobrej atmosfery, którą określili, jako „atmosferę ciepłoty”. Wskazali również na troskę pani dyrektor o stan bezpieczeństwa w szkole, w której w ich opinii „pani dyrektor, jak kwoczek opiekuje się swoją gromadką”. Potwierdzeniem faktu bezpieczeństwa mogą być również wskazania ankietowanych uczniów, którzy za największe zagrożenie w szkole uznali wzajemne obrażanie się.

Kolejnym argumentem świadczącym o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że w zgodnych opiniach ankietowanych uczniów, partnerów i przedstawicieli uczniów wyrażonych podczas wywiadu, także wyników obserwacji, uczniowie znają i przestrzegają obowiązujące w szkole normy. Znajomością zasad i norm obowiązujących w szkole wykazali się przedstawiciele uczniów podczas wywiadu, potwierdziła zdecydowana większość uczniów (65 z 90) wypełniających ankietę „Mój dzień” oraz prawie wszyscy uczniowie (76 z 77) badani ankietą „Moja szkoła”. Jako przykłady obowiązujących w szkole zasad podawali, m.in.: prawo i obowiązek uczenia się, okazywania szacunku, kulturę osobistą, prawo do wolności słowa, sprawiedliwego oceniania, bezpieczeństwa, równości traktowania. Pośród obowiązków i zakazów wymieniali obowiązek stosownego ubierania się, godnego

reprezentowania szkoły, zakaz nadmiernego afiszowania się z uczuciami do partnera („obściskiwania się”), niszczenia mienia szkolnego oraz palenia papierosów. Dodali, że z tymi zasadami zapoznawani są w klasie pierwszej, wywieszane są także na korytarzu.

Na fakt ich respektowania wskazali również wszyscy badani przedstawiciele samorządu i partnerów, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, rodzice oraz pani dyrektor. W ich opinii o znajomości i przestrzeganiu obowiązujących w szkole norm świadczą postawy i zachowania, jakie prezentują uczniowie szkoły, którzy wg partnerów i samorządu są grzeczni, cechuje ich kultura osobista, odpowiedzialność i tolerancyjność. Natomiast wg pracowników niepedagogicznych uczniowie uczą się, okazują szacunek dla dorosłych, szanują mienie szkolne, są chętni do pomocy, kreatywni (organizują piękne apele) przestrzegają zasad kultury osobistej, przestrzegają zakazów i reagują właściwie na ewentualne uwagi słowem przepraszam i poprawą własnego zachowania. Z kolei nauczyciele wskazali, że uczniowie ubierają się odpowiednio do sytuacji, okazują szacunek osobom dorosłym, nie palą papierosów w szkole, nie niszczą mienia i nie są agresywni. Za to uczestniczą w obchodach świąt narodowych, pracują na rzecz innych (akcje krwiodawstwa i charytatywne), są wrażliwi na drugiego człowieka, odpowiedzialni oraz potrafią dobrze zachowywać się na meczach sportowych.

Żadna z grup respondentów nie wskazała sytuacji i zachowań uczniów rażąco odbiegających od obowiązujących w szkole norm zachowania, nie zaobserwowano ich również podczas pobytu w badanej szkole. Nie stwierdzono żadnych przypadków agresji czynnej lub słownej podczas obserwowanych lekcji i przerw lekcyjnych, a większość ankietowanych rodziców (55 z 61) wskazała, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, Na podkreślenie zasługuje również fakt, że w ocenie zdecydowanej większości (53 z 77) ankietowanych uczniów nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą.

W celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania pożądanych zachowań uczniów w szkole diagnozuje się zachowania uczniów oraz podejmuje odpowiednie działania wychowawcze. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że w szkole systematycznie i kompleksowo prowadzona jest diagnoza zachowań i zagrożeń poprzez: prowadzenie obserwacji przez nauczycieli, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, zbieranie opinii od nauczycieli i informacji od rodziców, także poprzez ankietowanie. W ocenie dyrektora pełną diagnozą zachowania pojedynczych uczniów zawiera rejestr informacji o uczniu prowadzony przez wychowawców klas, w którym znajdują się uwagi o jego osiągnięciach, działaniach i zachowaniu. Na systematyczność w tych działaniach wskazuje fakt, że najpierw prowadzona jest na lekcjach wychowawczych, potem na poziomie zespołu wychowawczego i kolejno na radzie pedagogicznej. O wynikach działalności diagnostycznej szkoły informowani są rodzice, którzy w badaniu ankietowym w zdecydowanej większości (55 z 61) uznali, że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole oraz w zdecydowanej większości (57 z 61) uważają, że nauczyciele dostrzegają pozytywne zachowania ich dzieci.

Wg dyrektora w szkole podejmuje się szereg skutecznych działań wychowawczych mających na celu zmniejszanie zagrożeń i wzmacnianie pożądanych zachowań, co potwierdzili wszyscy badani pracownicy niepedagogiczni oraz zdecydowana większość ankietowanych rodziców (58 z 61), w których ocenie pozytywne zachowania uczniów w szkole są chwalone. Wśród działań szkoły mających na celu wzmacnianie pożądanych zachowań dyrektor i pracownicy niepedagogiczni wskazali na: propagowanie aktywności uczniów na rzecz pomocy innym, premiowanie i nagradzanie pożądanych zachowań, wychowywanie poprzez pracę i aktywność własną uczniów, rozwijanie kultury i komunikatywności uczniów oraz jak dodał dyrektor motywowanie, wyzwalanie ambicji i budowanie przyjaznego klimatu w szkole.

Na fakt prowadzenia przez szkołę działań wychowawczych wzmacniających ucznia wskazali również rodzice podczas wywiadu podkreślając dobry kontakt z nauczycielami, przekazywanie informacji o sukcesach uczniów podczas wywiadówek, pochwały na apelach oraz nagradzanie. Jak dodał jeden z rodziców: "tu wszystko robi się na zasadzie „gorącej linii”, a nauczyciele i dyrektor zawsze mają dla nich czas.

Z kolei w obszarze zmniejszania zagrożeń, niwelowania skutków i korekty negatywnych zachowań uczniów dyrektor wskazał na realizowanie programów profilaktycznych oraz programów i konkursów przeciwko uzależnieniom, także happeningów, spotkań i wieców. W opinii pracowników szkoły takim sposobem jest również zwracanie uwagi uczniom, zgłaszanie do dyrektora i naprawianie szkody. W ocenie dyrektora przydatne jest monitorowanie szkoły i internatu, dyżury nauczycieli oraz pomoc pracowników szkoły.

Kolejnym argumentem, świadczącym o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że szkoła analizuje i podejmuje działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów. W zgodnych opiniach dyrektora oraz nauczycieli udzielonych podczas wywiadów w szkole prowadzi się

analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań.

Jak wskazał dyrektor w tym celu omawia się problemy, prowadzi rejestr zagrożeń i zaleceń, monitoruje efektywność działań wychowawczych, dokonuje oceny skuteczności działań zapobiegawczych oraz przedstawia informację zwrotną, która trafia do ucznia. Wnioski z prowadzonych przez zespoły wychowawcze analiz traktuje się, jako wnioski do dalszych działań utrwalających oraz do ewaluacji programu wychowawczego i profilaktyki szkolnej.

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę są również w razie potrzeby modyfikowane. W opinii dyrektora wyrażonej podczas wywiadu wszystkie działania są ruchome i ulegają pewnej modyfikacji w zależności od zagrożeń. Jako przykłady wdrożonych zmian podał zwiększenie częstotliwości kontaktów z policją, patrolowanie obiektu przez straż miejską w godzinach popołudniowych oraz doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli. Z kolei nauczyciele w dodali przystąpienie do programu „Młodość wolna od nikotyny”, zakup metalowych szafek do szkolnej szatni w celu zmniejszenia kradzieży oraz wprowadzenie monitoringu wizyjnego, który obniżył przypadki szkodliwych działań na terenie szkoły, zmianę spotkań z policją, która zwiększyła bezpieczeństwo w szkole oraz przystąpienie do programu Lubuskiego Kuratora Oświaty przeciwdziałania uzależnieniom.

W opinii partnerów, szkoła podejmuje i zmienia działania wzmacniające i przeciwdziałające niepożądanym zachowaniom, chociaż w ich ocenie uczniowie prezentują właściwe postawy i zachowania. W opinii przedstawicieli uczniów i nauczycieli, dyrektora oraz zdecydowanej większości ankietowanych nauczycieli (28 z 31) w podejmowanych działaniach wychowawczych uwzględniane są inicjatywy i wnioski uczniów, tj. np. zmiana punktowego systemu oceniania.

Na zakończenie warto dodać, że szkoła w zakresie tego wymagania dokonała także wewnętrznej ewaluacji dotyczącej systemu punktowego oceniania zachowania. Podjęta procedura ewaluacyjna uwzględniała cel ewaluacji, opracowanie planu działań, stały monitoring wdrożonych zmian, posiadanych zasobów, wykonawców i odbiorców. Wprowadzenie zmian od września 2009 r. poprzedzone zostało szeroko przeprowadzonymi konsultacjami oraz zbieraniem informacji i monitorowaniem jego funkcjonowania w czasie wdrażania. Efektem wdrożonych zmian jest podniesienie frekwencji w szkole, uzyskanie porównywalności ocen zachowania na poziomie klas oraz lepsza motywacja uczniów do udziału w życiu szkoły i klasy.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy**Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. Jest ona znana i akceptowana przez uczniów i rodziców. Dokonana analiza pozwala również stwierdzić, że koncepcja jest analizowana i w razie potrzeb modyfikowana z udziałem wszystkich podmiotów szkolnych. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o wysokim stopniu spełnienia wymagania.

Rada pedagogiczna przyjęła koncepcję pracy szkoły, co potwierdzają zapisy w dokumentacji oraz prawie wszyscy (28 na 31) nauczyciele, z których 29 na 31 stwierdza, że czuje się jej współautorami. W protokolarzu rady pedagogicznej udokumentowano przedstawienie przez dyrektora koncepcji pracy szkoły oraz pozytywne jej zaopiniowanie przez radę pedagogiczną. Główne założenia w niej zawarte to, m.in.: zapewnienie wysokiego poziomu pracy dydaktycznej, zapewnienie bezpieczeństwa, podejmowanie działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych, doskonalenie nauczycieli, rozwój bazy szkoły, kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku lokalnym oraz budowanie dobrych stosunków interpersonalnych między nauczycielami, uczniami i rodzicami.

Podkreślić należy, że pracownicy szkoły znają założenia koncepcji. Dyrektor, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zgodnie stwierdzają, że szkoła kładzie szczególny nacisk na naukę, wychowanie, bezpieczeństwo oraz stworzenie przyjaznej i rodzinnej atmosfery. Partnerzy zwracają również uwagę na stwarzanie uczniom możliwości rozwoju poprzez udział w kołach zainteresowań i prezentowanie swoich umiejętności na konkursach. Z kolei według nauczycieli w pracy szkoły ważny jest wszechstronny rozwój młodzieży oraz działania opiekuńcze i profilaktyczne. Dodatkowo dyrektor stwierdza, że szkoła kładzie nacisk na doskonalenie jakości pracy i zapewnienie dobrze wykwalifikowanej kadry. Baza placówki ma sprzyjać rozwojowi ucznia, a szkoła zabiegać o dobry wizerunek w środowisku.

Uzyskane informacje pozwalają stwierdzić, że szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy. Wśród wielu przykładów podawanych zgodnie przez dyrektora i nauczycieli można wymienić, m.in.: tworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez organizację zajęć dodatkowych, udział uczniów w konkursach i olimpiadach, rozwijanie ich uzdolnień. Założono monitoring i pełnione są dyżury nauczycielskie. Powstała też trzecia pracownia komputerowa oraz przygotowano gabinet do prowadzenia kształcenia w nowym kierunku: architektura krajobrazu. Dodatkowo według dyrektora, ważnymi działaniami szkoły realizującymi koncepcję są, m.in.: organizowanie spotkań młodzieży z przedsiębiorcami, stała współpraca z partnerami (np. bankami, przedsiębiorcami) w zakresie organizacji miejsc praktyk zawodowych, prowadzenie ewaluacji wewnętrznej pod kątem egzaminów zewnętrznych, planowe i systematyczne doskonalenie kadry pedagogicznej. Jest to także współpraca z policją, poradnią psychologiczną, ośrodkami pomocy społecznej i rodzicami oraz zabieganie o dobry wizerunek szkoły w środowisku (strona internetowa, wywiady w telewizji lokalnej, radiu „Zachód”). Z kolei nauczyciele podkreślają kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, poprzez ich udział w wolontariacie i akcjach charytatywnych, organizowanie pomocy materialnej oraz zapewnienie opieki poradni psychologiczno - pedagogicznej i specjalistów.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana i modyfikowana. Fakt ten potwierdza dyrektor oraz prawie wszyscy nauczyciele (30 na 31), którzy twierdzą, że uczestniczyli w analizie i modyfikacji koncepcji. Według dyrektora, corocznie prowadzona jest analiza działań zawartych w planie pracy szkoły pod kątem realizacji założeń koncepcji. Biorą w niej udział również rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni. Jako przykłady zmian w koncepcji, wynikających z jej analizy dyrektor i nauczyciele podają, m.in.: utworzenie nowego kierunku kształcenia: architektury krajobrazu, który umożliwia kontynuowanie kształcenia w Collegium Polonicum, wprowadzenie zmian w systemie oceniania zachowania, zintensyfikowanie spotkań z przedstawicielami policji. Dodatkowo dyrektor wymienia przystąpienie do szkoleń przygotowujących do pracy na specjalistycznych programach komputerowych i przeszkolenie nauczyciela w ramach projektu związanego z projektowaniem ogrodów. Z kolei nauczyciele, jako modyfikację, podają prowadzenie w sposób systemowy i systematyczny testów diagnozujących „na wejściu” dla klas pierwszych i badanie przyrostu wiedzy. W celu poszerzenia kompetencji językowych organizowane są spotkania z młodzieżą niemiecką, realizowane wspólne projekty i imprezy.

Na zakończenie warto dodać, że koncepcja pracy szkoły jest znana i akceptowana przez uczniów i rodziców. Według dyrektora dostępna jest w statucie, szkolnym programie wychowawczym, planie pracy szkoły i umieszczona na stronie internetowej placówki oraz w bibliotece szkolnej. Przedstawiana jest na godzinach wychowawczych, podczas spotkań z pedagogiem, na wywiadówkach, na spotkaniach dyrektora z Radą Rodziców. Wszystkie zmiany dokonywane w koncepcji prezentowane są na apelach ogólnoszkolnych. Na ogólnych spotkaniach z rodzicami przekazywane są informacje o tym, jakiego ucznia szkoła chce wychować, jaki jest poziom kształcenia i organizacja pracy szkoły. Zauważyć należy, że uczniowie i rodzice znają założenia koncepcji. Zgodnie podają, że w pracy szkoły najważniejsze są, m.in.: nauka i przygotowanie do egzaminu maturalnego i zawodowego, kultura osobista, szacunek w stosunku do kolegów i pracowników szkoły, obowiązkowość. Rodzice podają ponadto systematyczność, punktualność i zachowanie bezpieczeństwa. Zarówno uczniowie, jak i rodzice stwierdzają, że szkołę na tle innych wyróżnia rodzinna atmosfera, duża dbałość o ucznia, bogata oferta zajęć pozalekcyjnych oraz wielkie zaangażowanie ze strony dyrekcji i nauczycieli w walce o każdego ucznia indywidualnie. Na podkreślenie zasługuje fakt, że rodzice i uczniowie akceptują działania wynikające z realizacji koncepcji. Młodzież uważa, że stosowane są ciekawe metody prowadzenia lekcji, organizowane kursy, mogą uczestniczyć w programie eTwinning. Pozytywnie postrzegają też funkcjonowanie w szkole „gospodarza szkoły” oraz możliwość decydowania o tematyce i sposobie przygotowywania gazetek ściennych. W opinii rodziców działania szkoły są właściwe, o czym świadczą losy absolwentów. Wielu kończy studia i zajmuje wysokie stanowiska, są dobrze przygotowani do życia. Podkreślają też dobrą opinię, jaką cieszy się placówka w środowisku lokalnym.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej oraz jest zgodna z potrzebami uczniów. Z uzyskanych informacji wynika, że poprzez przygotowaną ofertę placówka kształtuje w uczniach kompetencje potrzebne na rynku pracy. Dokonana analiza prowadzi też do wniosku, że oferta edukacyjna podlega modyfikacji. Jest wzbogacana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Uzyskane informacje pozwalają zauważyć, że oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej. Fakt ten potwierdzają dyrektor i nauczyciele. Zgodnie stwierdzają, że realizowane są wszystkie elementy podstawy programowej. Są to, m.in.: cele edukacyjne, zadania szkoły, treści nauczania, osiągnięcia uczniów, standardy wymagań. Dodatkowo dyrektor twierdzi, że podstawa programowa wykorzystywana jest przy ustalaniu szkolnego zestawu programów nauczania, programu wychowawczego i programu profilaktyki, a do wyłącznej kompetencji nauczycieli (zespołów przedmiotowych) należy wybór programów do szkolnego zestawów programów nauczania oraz podręczników.

Należy zauważyć, że oferta edukacyjna odpowiada potrzebom uczniów. Wśród najważniejszych, młodzież i rodzice wymieniają, m.in.: przygotowanie do matury i egzaminu zawodowego, uzyskanie umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu, nabycie kompetencji językowych, rozwijanie zainteresowań, zdobycie wiedzy umożliwiającej kształcenie na wyższej uczelni. Ponadto rodzice podają obsługę komputera, a uczniowie kompetencje osobiste np. punktualność, przestrzeganie reguł, odpowiedzialność, kulturę, wytrwałość, samodyscyplinę, samodzielność, umiejętność pracy w grupie i szacunek. Nauczyciele stwierdzają, że szkoła prowadzi działania mające na celu zabezpieczenie potrzeb edukacyjnych uczniów. Poprzez badania ankietowe dostosowuje się ofertę zajęć pozalekcyjnych, zmienia terminy i ofertę fakultetów dla maturzystów. Zablokowano zajęcia w przypadku wykonywania projektów w przedmiotach zawodowych i wprowadzono dodatkową godzinę matematyki i języka angielskiego do szkolnego planu nauczania. W celu podniesienia wyników egzaminu zawodowego zmieniono przedmiot specjalizujący, uwzględniono opinię uczniów w przydziale nauczyciela zawodu. Działania te są pozytywnie postrzegane, gdyż zdecydowana większość uczniów (68 na 77) i rodziców (56 na 61) stwierdza, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne młodzieży.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że placówka kształtuje kompetencje potrzebne na rynku pracy. Wśród nich dyrektor, nauczyciele i partnerzy wymieniają, m.in.: obsługę programów komputerowych, pisanie podań, listów motywacyjnych, CV, biznes-planów. Kształtowane są również kompetencje językowe i osobiste, np.

odpowiedzialność i systematyczność. Z kolei według nauczycieli, szkoła pomaga uczniom nabywać umiejętności pracy w zespole, autoprezentacji, korzystania ze źródeł informacji, negocjacji i samooceny. Kształtuje w nich również samodzielność, sumienność, asertywność i wrażliwość. Także partnerzy szkoły uważają, że placówka podejmuje działania uwzględniające potrzeby rynku pracy. Wśród wielu dowodów, podawanych przez nich na poparcie tego sądu, można wymienić, m.in.: tworzenie nowych kierunków kształcenia dostosowanych do rynku pracy, współpracę z Młodzieżowym Centrum Kariery, udział w targach edukacji i pracy, współpracę z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w zakresie doradztwa zawodowego. W opinii partnerów szkoła kształci również kompetencje zawodowe i osobiste uczniów, np. asertywność, kreatywność, wysokie poczucie własnej wartości. Młodzież posiada duże umiejętności, np. w organizacji imprez sportowo-kulturalnych, opracowywaniu regulaminów, obsłudze komputera. Odbywają praktyki zawodowe w zakresie księgowości i żywienia, m.in.: w przedszkolach, Ośrodku Sportu i Rekreacji. Partnerzy podkreślają, że uczniowie mają bardzo dobrze opracowane plany praktyk i są do nich właściwie przygotowani.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Według dyrektora i nauczycieli odbywa się to poprzez analizę planów wynikowych pod kątem zgodności z realizowanymi treściami, kontrolę zapisów w dziennikach lekcyjnych. Monitoring prowadzą indywidualnie nauczyciele, zespoły przedmiotowe oraz dyrektor w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego podczas, np. obserwacji zajęć. Oba źródła stwierdzają, że z monitorowania wynika, iż podstawa programowa jest realizowana, a uczniowie nabywają zgodnych z nią wiadomości i umiejętności. Według dyrektora, z monitoringu wypływa też wniosek dotyczący potrzeby takiego formułowania wniosków z analizy diagnoz i osiągnięć uczniów, aby dawały informację o stopniu realizacji podstawy programowej. Z kolei nauczyciele przytaczają wniosek dotyczący konieczności stworzenia banku testów do przedmiotów zawodowych, co pozwoli lepiej przygotować młodzież i mieć pewność zrealizowania wszystkich treści podstawy.

Należy podkreślić, że szkoła modyfikuje i wzbogaca swoją ofertę edukacyjną i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów. Świadczą o tym przykłady działań podawane przez dyrektora, partnerów oraz nauczycieli, m.in.: przeprowadzenie kursów: "Nowe zawody informatyczne dla szkół zawodowych" (administrator sieci, serwisant komputerowy, mój własny biznes, technik sieciowy), oraz kursu agroturystycznego. Szkoła oferuje szeroką gamę zajęć pozalekcyjnych, np. kółek zainteresowań (matematyczne, teatralne, taneczne, sportowe), zajęć przygotowujących do matury i egzaminów zawodowych. Młodzież ma możliwość rozwoju swoich uzdolnień w zespole tanecznym i wokalnym. Inne jeszcze przykłady działań podają dyrektor i nauczyciele. Są to: organizowanie spotkań młodzieży z przedstawicielami szkół wyższych i lokalnymi przedsiębiorcami, uczestnictwo w salonach maturzystów, targach pracy (również we Frankfurcie), wykładach w Collegium Polonicum oraz prelekcjach doradcy zawodowego z Powiatowego Urzędu Pracy. Jako ważne zmiany w ofercie edukacyjnej szkoły dyrektor podaje też organizowanie matury próbnej i próbnych egzaminów zawodowych, wprowadzenie prezentacji ustnych od początku kształcenia, planowanie pracy wspólnie z gospodarzami szkoły (uczniami). Dodatkowo według nauczycieli, istotną modyfikacją jest zmiana przedmiotów specjalizujących, rozszerzenie oferty konkursów i olimpiad, rozwijanie współpracy polsko – niemieckiej, udział młodzieży w koncertach filharmonicznych i spektaklach teatralnych. Z kolei partnerzy podkreślają konsultacje indywidualne dla uczniów z trudnościami, podczas których mają możliwość poprawiania ocen i sprawdzianów. Fakt, że modyfikacje oferty edukacyjnej wpływają na pełniejszy rozwój młodzieży potwierdza przeważająca większość uczniów (64 na 77) i ich rodziców (52 na 61), którzy uważają, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania dzieci.

Na zakończenie warto dodać, że szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Wśród wielu przykładów podawanych przez dyrektora i nauczycieli na potwierdzenie tej tezy, można wymienić uczestnictwo w projekcie e-Twinning, który umożliwia młodzieży współpracę ze szkołami z innych krajów, poszerzając w ten sposób ich kompetencje i umiejętności nie tylko językowe, ale także poruszania się na platformie i pracy w zespole. Jest to również udział młodzieży w lokalnych konkursach kulinarnych organizowanych przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Słubickiej, np. „Wekowanie jesieni”. Według dyrektora nowatorskim działaniem szkoły jest też prowadzenie kursów poszerzających umiejętności rolnicze we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku. Młodzież uczestniczy w targach we Frankfurcie, gdzie prezentuje i promuje szkołę i środowisko wśród stowarzyszeń oraz przedsiębiorców, zaangażowana jest również w akcje krwiodawstwa. Wprowadzono ponadto nowe rozwiązania programowe polegające na zmianach w szkolnym planie nauczania i większym skorelowaniu zakresu materiału nauczania, szczególnie w przedmiotach zawodowych. W celu rozwoju uzdolnień młodzież uczestniczy w warsztatach artystycznych w Słubickim Miejskim Ośrodku Kultury, organizowane są warsztaty artystyczne w Trebnitz. Z kolei według nauczycieli, działaniem nowatorskim jest przystąpienie do akcji „Adopcja na odległość” oraz realizacja projektu polsko-niemieckiego „W labiryncie”. W ich ocenie to też, m.in.: powstanie zespołu tańców narodowych, zmiany w punktowym systemie oceniania oraz możliwość podwyższania kwalifikacji nauczycieli w ramach programu „ABC przedsiębiorczości”. Ponadto, w bieżącym roku szkolnym, szkoła zgłosiła

swój udział w polsko-niemieckim projekcie „Wojna-biografie, pamięć”, zainicjowanym przez Stowarzyszenie "Słubfurt". We współpracy z młodzieżą niemiecką uczniowie będą uczyć się trudnej historii polsko-niemieckiego pogranicza. Przeprowadzone zostaną, m.in. zajęcia terenowe w twierdzy Kostrzyn, w obozie w Świecku, lekcje żywej historii Słubic i Frankfurtu.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonego badania należy stwierdzić, że w szkole stosuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Procesy edukacyjne są planowane, a ich organizacja sprzyja uczeniu się. Dokonana analiza wskazuje, że stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się, a ocenianie daje uczniom informacje o postępach w nauce i motywuje ich do dalszej pracy. Monitorowane są osiągnięcia uczniów, ale wskazane działania nie wynikają bezpośrednio z wynikających z monitoringu wniosków. Warto podkreślić, że nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania i motywowania uczniów, a przekazywana informacja o postępach pomaga im uczyć się. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o średnim poziomie spełnienia wymagania.

Z uzyskanych podczas badania informacji wynika, że procesy edukacyjne w szkole są realizowane z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Potwierdza to dyrektor wymieniając elementy podstawy programowej uwzględnione w szkolnym zestawie programów nauczania. Są to cele edukacyjne, zadania szkoły, treści nauczania, osiągnięcia uczniów i standardy wymagań. Programy zawodowe zawierają opis kwalifikacji absolwenta, wyposażenie pracowni, kwalifikacje nauczycieli, ramowe plany. Dyrektor i nauczyciele stwierdzają, że przy wyborze podręcznika i programu uwzględniają podstawę programową. Biorą pod uwagę przystępność (dostosowanie do wymagań ucznia) i wykonalność (terminowość, bazę, wyposażenie szkoły). Dodatkowo nauczyciele deklarują, że dostosowują metody i formy pracy do możliwości i potrzeb ucznia, korzystają z dostępnych środków dydaktycznych. Umiejętnie dobierają testy, zadania domowe, pytania na prace klasowe, konstruują testy diagnozujące i próbne. Opracowują plany realizacji zadań edukacyjnych, plany wynikowe, planują wyniki kształcenia i wychowania oraz metody i środki osiągania celów. Indywidualizują też proces nauczania, organizują zajęcia wyrównawcze oraz konsultacje przedmiotowe i przygotowują ofertę zajęć pozalekcyjnych. Kształtują również w uczniach odpowiednie postawy prozdrowotne i proekologiczne. Według nauczycieli w szkole nie ma ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.

Podkreślić należy, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, co potwierdzają dyrektor i nauczyciele. Według dyrektora, na podstawie ramowych planów nauczania opracowuje się szkolne plany nauczania oraz sporządza arkusz organizacyjny. Następnie dokonuje się przydziału czynności nauczycielom zgodnie z ich kwalifikacjami oraz planuje doskonalenie. Godziny do dyspozycji dyrektora przeznacza się na zajęcia edukacyjne z uwzględnieniem rozpoznanych potrzeb, uzdolnień i zainteresowań uczniów. Nauczyciele dokonują wyboru programów i podręczników, opracowują plany wynikowe, plany pracy wychowawców i w zespołach dokonują ich ewaluacji. Ustalają kalendarz pracy i spotkań z rodzicami, uwzględniając przy tym plan pracy gospodarza szkoły. Podstawą planowania procesów edukacyjnych są, według nauczycieli, m.in.: potrzeby i możliwości uczniów, czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści, liczebność klas, organizacja roku szkolnego, wyposażenie gabinetów w środki dydaktyczne.

Na uwagę zasługuje fakt, że organizacja procesów edukacyjnych oraz stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia pozwalają osiągać zamierzone cele, a szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, co potwierdzają nauczyciele oraz obserwacja zajęć i placówki. Z analizy dokumentów wynika ponadto, że, uwzględniając specyfikę szkoły, liczba zajęć w ciągu tygodnia jest zgodna z planem nauczania i rozłożona równomiernie. Również ułożenie przedmiotów jednego dnia sprzyja uczeniu się, co potwierdza 49 na 61 rodziców. Podkreślają oni, m.in.: ułożenie w jednym dniu lekcji o różnym stopniu trudności, mniej zajęć w piątek z uwagi na wyjazdy uczniów z internatu, brak „okienek” oraz podział na grupy.

Zauważyć należy, że szkoła prowadzi działania nakierowane na zwiększenie efektywności procesu uczenia się. Według nauczycieli jest to organizowanie np. spotkań z ciekawymi ludźmi, wycieczek edukacyjnych i terenowych.

Dyrektor podaje dodatkowo, m.in.: indywidualną pracę z uczniem, stosowanie technologii informacyjnej (np. przy nauczaniu języków obcych, przedmiotów zawodowych), systematyczne sprawdzanie wiedzy i motywowanie uczniów ocenami za każdy przejaw aktywności, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizowanie konkursów. Oba źródła podają również stosowanie różnych metod i form nauczania, np. pracę w grupie, co potwierdza zdecydowana większość uczniów (74 na 77) w ankiecie „Moja szkoła” oraz 80 na 90 w ankiecie „Mój dzień”) oraz obserwacja zajęć. Wśród innych stosowanych metod nauczyciele wymieniają też, m.in.: burzę mózgów, dyskusję, metodę projektu, pogadankę, doświadczenia i eksperymenty, odgrywanie ról, z których niektóre zaobserwowano w czasie zajęć. Jako podstawę doboru metod nauczyciele najczęściej wskazują możliwości, inicjatywy i potrzeby uczniów, treści, cele i miejsce realizacji zajęć, dostęp do pomocy oraz aurę. Obserwacja lekcji pozwoliła stwierdzić, że w znacznej większości stosowane metody były adekwatne do celu lekcji i pozwoliły go osiągnąć, o czym świadczyły wypowiedzi uczniów podczas podsumowania zajęć. Wskazała również na zaangażowanie uczniów w proces lekcyjny, co znalazło potwierdzenie w ich wypowiedziach. Większość deklaruje, że aktywnie uczestniczy w lekcjach i czuje zaniepokojenie tematem. Nauczyciele stwarzali też uczniom sytuacje, w których mogli rozwiązywać problemy lub być badaczami. Wskazywali sytuacje problemowe jako ciekawy wstęp do badań nad przydatnością uczenia się nowych rzeczy, stwarzali sytuacje do poszukiwania w podręczniku i odsłuchanym tekście odpowiedzi na pytanie, wyzwalali proces badawczy poprzez zasianie wątpliwości. Potwierdza to również większość uczniów twierdząc, że na zajęciach, w których uczestniczyli w dniu badania, rozwiązywali problemy sformułowane przez nauczycieli lub kolegów oraz mieli możliwość postawienia pytania i poszukiwania na nie odpowiedzi samodzielnie lub grupie. Ponadto uważają, że otrzymali pomoc w zastanowieniu się nad tym, czego się nauczyli. Podkreślić należy, że w szkole nie ma ograniczeń przy korzystaniu z technologii informatyczno-komunikacyjnych. Funkcjonują tu trzy pracownice komputerowe po 16 stanowisk każda, w bibliotece znajduje się centrum multimedialne z 3 stanowiskami dla uczniów i jednym nauczycielskim. Uczniowie uważają, że najczęściej wykorzystywanymi pomocami w czasie lekcji są projektor, komputer oraz internet. Z kolei w czasie obserwowanych zajęć nauczyciele używali, m.in.: podręcznika, komputera, projektora, kart z zadaniami, odtwarzacza CD, sprzętu sportowego, plansz, rzutnika.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że ocenianie uczniów daje im informację o postępach w nauce oraz motywuje do dalszej pracy. Znajduje to również uregulowanie w wewnętrznych dokumentach szkoły. Jako jeden z celów oceniania w wewnątrzszkolnym systemie oceniania wymienione jest informowanie ucznia i jego rodziców o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie. Wskazywana jest również jawność ocen oraz udostępnianie do wglądu prac pisemnych. Według nauczycieli przekazują oni uczniom informację zwrotną. Zawiera najczęściej, m.in.: ocenę i jej uzasadnienie, maksymalną i uzyskaną przez ucznia liczbę punktów, omówienie i skorygowanie popełnionych błędów. Również większość uczniów potwierdza uzyskiwanie informacji o swoich postępach w czasie oceniania. Uważają, że zawsze i prawie zawsze wiedzą, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę (74 na 77), a nauczyciele wystawiając ją odnoszą się do tego, co umieli lub wiedzieli wcześniej (50 na 77) oraz do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności (43 na 77). Zdecydowana większość (28 na 31) nauczycieli twierdzi także, że informacja zwrotna przekazywana młodzieży motywuje ją do pracy. Uczniowie zapytani o swoje odczucia w trakcie oceniania deklarują, że postanawiają, że się poprawią (47 na 77). Są zadowoleni (38 na 77), jeżeli otrzymają dobrą ocenę lub jest to najlepsza ocena na tle klasy. Czują się też w pierwszej chwili zniechęceni słabą oceną (13 na 77), co mijają, ponieważ nauczyciele zachęcają do poprawienia i mówią, że stać ich na więcej. Mają ochotę się uczyć (19 na 37), gdy otrzymają dobrą ocenę lub uzyskana ich nie zadowala. Zawsze też wiedzą, co mają poprawić (46 na 77), bo nauczyciele precyzyjnie określają zakres materiału i dają im zagadnienia. Otrzymana słabsza ocena jest im obojętna (18 na 77), gdy mają dużo pozytywnych i nie ma ona wpływu na ocenę końcową. Ponadto uważają, że nauczyciele często i bardzo często rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce (41 na 77), ale nigdy lub rzadko rozmawiają na temat przyczyn trudności (42 na 77). Jest to statystycznie istotna różnica w porównaniu z wynikami ogólnopolskimi, gdzie odpowiedzi negatywne występowały częściej. Również większość (48 na 61) rodziców stwierdza, że ocenianie motywuje ich dziecko do dalszej pracy.

Z uzyskanych informacji wynika, że w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów oraz jakość i efektywność procesu uczenia się. Dokumentacja wskazuje, że jest to realizowane poprzez, m.in.: analizowanie programów nauczania, diagnoz, egzaminów, wewnątrzszkolnego doskonalenia i jest prowadzone przez zespoły przedmiotowe i radę pedagogiczną. Analizuje się też przyczyny niepowodzeń uczniowskich oraz planuje działania podnoszące efekty kształcenia. Podejmuje się decyzje mające na celu podniesienie efektów kształcenia, m.in.: wprowadzenie zmian w programie wychowawczym dotyczących ograniczenia wagarów, zwiększenie ilości godzin poświęconych na ćwiczenie umiejętności, które wypadły słabiej na egzaminach (również próbnych), dokonywanie właściwego doboru praktyk tak, aby uczniowie chcieli przystępować do egzaminu zawodowego, rozszerzenie współpracy z uczelniami wyższymi w celu zmotywowania uczniów. W szkole funkcjonuje również „Zeszyt frekwencji”, w którym systematycznie porównywana jest frekwencja poszczególnych klas z uzyskaną przez nie średnią ocen. Dyrektor twierdzi, że monitoring osiągnięć dotyczy wszystkich uczniów i prowadzony jest przez nauczycieli, zespoły

przedmiotowe i wychowawcze, dyrektora, bibliotekarza. Podlegają mu wyniki osiągane przez uczniów podczas próbnych egzaminów zewnętrznych, osiągnięcia uczniów biorących udział w różnych konkursach i zawodach sportowych, uzyskiwane przez uczniów oceny cząstkowe i semestralne oraz oceny zachowania. Również nauczyciele potwierdzają, że monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów systematycznie i w sposób zorganizowany. W ich opinii zakres monitoringu obejmuje wszystkich uczniów. Każdy nauczyciel monitoruje osiągnięcia indywidualnie na poziomie lekcji i klasy, następnie w zespołach przedmiotowych i na końcu podczas posiedzeń rady pedagogicznej. Dodatkowo omawiają i przedstawiają na zespołach przedmiotowych zapisy w dziennikach lekcyjnych, przeprowadzają diagnozy. Z kolei według dyrektora monitorowanie jest realizowane poprzez, m.in.: systematyczne ocenianie postępów w nauce i zapisy w dzienniku, ocenianie zachowań i postaw, analizę zapisów w zeszytach informacyjnych, systematyczną kontrolę frekwencji, analizę klasyfikacji semestralnej, obserwację. Zdaniem dyrektora monitorowanie osiągnięć uczniów dostarcza wiedzy na temat skuteczności podejmowanych działań, przyczyn niepowodzeń, działań, jakie należy podjąć w celu eliminacji problemu, konieczności opracowania programu naprawczego. Pozwala również zdecydować, jakie należy podjąć inicjatywy w kierunku promocji szkoły oraz nagłośnienia sukcesu w celu zmotywowania innych uczniów do pracy. Podkreślić należy, że w placówce eksponuje się informacje o sukcesach uczniów. W gablotach, na tablicach informacyjnych, na ścianach, w pokojach nauczycielskich znajdują się dyplomy, puchary, medale. W kronice gromadzone są zdjęcia potwierdzające sukcesy uczniów. Na stronie internetowej szkoły udostępnia się wszystkie informacje o osiągnięciach.

Dyrektor i nauczyciele twierdzą, że w szkole prowadzi się monitoring procesów edukacyjnych. Według dyrektora realizuje się to poprzez, m.in.: rejestr sposobu funkcjonowania i realizacji godziny z art. 42 Karty Nauczyciela, kontrolę dokumentacji szkolnej, analizę procesu oceniania i kształcenia. Monitoringu dokonuje się też poprzez obserwacje, rozpoznawanie potrzeb i możliwości edukacyjnych ucznia (komisja rekrutacyjna, diagnoza wstępna, testy diagnozujące przyrost wiedzy). Z kolei według nauczycieli, prowadzą oni monitoring indywidualnie poprzez, m.in.: prowadzenie i analizowanie diagnoz, testów, sprawdzianów, ankiet, odpowiedzi ustnych, próbnych i zewnętrznych egzaminów. Analizują, m.in.: średnią frekwencję i średnią ocen przedmiotową i klasy, metody i formy swojej pracy pod kątem potrzeb edukacyjnych młodzieży, wpisy w dziennikach lekcyjnych oraz zeszytach uwag i pochwał. Diagnozują też sytuację rodzinną i materialną uczniów. Mniej niż połowa (15 na 31) nauczycieli twierdzi, że prowadzi monitoring procesów edukacyjnych również w zespołach przedmiotowych i zadaniowych. Według dyrektora, dzięki monitoringowi pozyskuje się informacje np. o efektywności procesu kształcenia, zbieżności osiągnięć uczniów z podstawą programową. Z kolei nauczyciele uważają, że otrzymują odpowiedzi na pytania, m.in.: czy nastąpił przyrost wiedzy i umiejętności, co jest przyczyną niepowodzenia ucznia, czy oceny wynikają z ustalonych wymagań i standardów, czy oferta zajęć pozalekcyjnych odpowiada potrzebom ucznia, czy i jakie działania naprawcze należy wprowadzić.

Należy zauważyć, że wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów. Jako przykłady wniosków wdrożonych w wyniku monitorowania procesów edukacyjnych dyrektor i nauczyciele zgodnie podają wprowadzenie matury próbnej w klasie III oraz zwiększenie ilości godzin z języka angielskiego w planie nauczania. Dyrektor stwierdza ponadto, że wyniki testów diagnozujących spowodowały podjęcie współpracy z Gimnazjum we Frankfurcie, a w efekcie analizy egzaminów maturalnych wprowadzono obowiązkowe uczęszczanie na zajęcia fakultatywne dla maturzystów. Dokonano również podziału na grupy na języku angielskim, mimo liczebności klasy nie stanowiącej do tego podstawy. W przypadku mało efektywnego funkcjonowania godziny z art. 42 KN planuje się inną formę jej realizacji. Z kolei według nauczycieli, w wyniku monitorowania wdrożono informowanie na bieżąco rodziców o nieobecnościach uczniów, co zmniejszyło absencję. Przesunięto też godziny fakultetów z przygotowania zawodowego i zintensyfikowano pracę z arkuszem egzaminacyjnym.

Podkreślić należy, że nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Fakt ten potwierdzają wszystkie dostępne źródła: dyrektor, nauczyciele, rodzice i uczniowie. Jako przykład podają wpływ młodzieży na dobór metody i formy prowadzenia lekcji, np. przygotowywanie referatów, plakatów, zapraszanie na zajęcia osób z zewnątrz. Dyrektor, nauczyciele i uczniowie uważają, że młodzież decyduje też o imprezach, apelach i konkursach szkolnych, konsultowany z nią jest sposób oceniania. Nauczyciele i rodzice twierdzą, że uczniowie mają także wpływ na dobór tematyki, np. lekcji wychowawczych, zajęć fakultatywnych i praktycznych, zadania realizowanego w ramach e-Twinning. Z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli wynika, że młodzież współdecyduje o organizacji zajęć pozalekcyjnych. Z kolei według dyrektora i uczniów młodzież zaprojektowała i systematycznie realizuje upiększanie terenu szkoły, obsadza rabaty kwiatowe, urządza kącik kwiatów na korytarzu szkolnym. Ponadto nauczyciele podkreślają, że zdanie uczniów uwzględniane jest przy ustalaniu terminów sprawdzianów, scenariuszy podczas zajęć kółka teatralnego oraz wyborze języka i partnera w programie eTwinning. Dodatkowo uczniowie stwierdzają, że mieli wpływ na zwiększenie ilości

próbnych matur oraz posadzenie „Dębów pamięci” poświęconych ofiarom Katynia. Dyrektor uważa, że młodzież uczestniczy też w ustalaniu zakresu obowiązków gospodarza szkoły. Również na większości obserwowanych zajęć nauczyciele uwzględniali pomysły uczniów. Dotyczyły one, m.in.: sposobu tłumaczenia, doboru grup, kolejności i formy prezentacji, możliwości innego postawienia celu głównego, sposobu czytania tekstu i wykonywania ćwiczeń.

Uzyskane informacje pozwalają stwierdzić, że nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. Potwierdzają to podawane zgodnie przez uczniów, rodziców i nauczycieli przykłady działań mających na celu pomoc uczniom i ich zmotywowanie. Są to, m.in.: pochwały, nagradzanie, indywidualizacja procesu nauczania poprzez stopniowanie trudności treści i zadań, prowadzenie konsultacji i zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb uczniów, udzielanie pomocy w zakresie planowania pracy ucznia. W opinii rodziców i nauczycieli dzieci są dowartościowywane, zachęcane do podejmowania aktywności w dziedzinach, w których mogą się wykazać (np. przy pielęgnacji ogródka, udziale w projektach, reprezentowaniu klasy i szkoły). Stwarza się im możliwość zaliczania lub poprawiania materiału partiami, w dogodnych dla nich terminach, mają stały dostęp do pomocy nauczycieli. Z kolei uczniowie i nauczyciele podkreślają znaczenie rozmów na temat ważności nauki w życiu, zachęcanie do udziału w konkursach i olimpiadach, zorganizowanie kursu szybkiego i skutecznego uczenia się oraz przedstawianie pozytywnych wzorców (np. absolwentów, uczniów, którzy poprawili wyniki). Inne jeszcze przykłady działań skierowanych na wspieranie i motywowanie dzieci podają nauczyciele. Twierdzą, że promują sukcesy uczniów na forum klasy, szkoły oraz w lokalnych mediach, wręczają dyplomy, nagrody rzeczowe, listy gratulacyjne. Stosują różne metody i formy nauczania, organizują pomoc koleżeńską, dają dodatkowe zadania np. rozwijające zdolności uczniów lub z wydłużonym terminem wykonania. Dodatkowo według rodziców i uczniów rolę wspierającą i motywującą spełniają spotkania z przedstawicielami szkół wyższych oraz przyjazna atmosfera panująca w szkole.

Według dyrektora i nauczycieli, w wyniku monitorowania osiągnięć uczniów podejmuje się działania mające na celu rozwijanie ich zainteresowań. Wśród nich dyrektor wymienia, m.in.: wprowadzenie większej ilości próbnych egzaminów maturalnych i zawodowych, realizowanie projektów na koniec działu, wzmocnienie współpracy bibliotekarza i polonistów w egzekwowaniu znajomości lektur, organizowanie zajęć wyrównawczych. Z kolei nauczyciele nie podają wdrożonych wniosków, lecz stwierdzają, że monitorowanie przynosi im potwierdzenie efektywności stosowanych sposobów i metod.

Na zakończenie warto dodać, że informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować naukę. Twierdzi tak większość (38 na 77) uczniów, którzy uważają, że nauczyciele często i bardzo często rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć. W porównaniu z rezultatami ogólnopolskimi jest to wynik pozytywny, a różnica jest istotna statystycznie. Również w ankiecie „Mój dzień” zdecydowana większość (71 na 90) uważa, że tego dnia dostali od nauczycieli wskazówkę, która pomogła im się uczyć. Dodatkowo uczniowie stwierdzają, że wskazówki dotyczące uczenia się otrzymują na lekcjach wychowawczych, na poszczególnych przedmiotach, na konsultacjach. Nauczyciele przypominają, żeby uczyć się systematycznie, na bieżąco, podpowiadają, jak zaplanować naukę przed każdym sprawdzianem. Zorganizowano również kurs szybkiego uczenia się. W ocenie uczniów rozmowy te pomagają im. Fakt ten potwierdzają także rodzice, których zdaniem informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu się uczyć (52 na 61). Taka sama liczba uważa, że ich dziecko umie się uczyć.

Poziom spełniania wymagania: C

Dokonana analiza uzyskanych w trakcie badania informacji pozwala stwierdzić, że nauczyciele współpracują przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Pomagają sobie również przy ich organizacji i realizacji. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Zauważyć należy, że nauczyciele współpracują przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Fakt ten potwierdzają sami nauczyciele twierdząc, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi oraz zapisy w dokumentacji. W planach pracy zespołów przedmiotowych zawarte są zadania na dany rok szkolny, m.in.: analiza programów nauczania, ewaluacja przedmiotowych systemów oceniania, opracowywanie zadań i ćwiczeń z uwzględnieniem standardów egzaminacyjnych, badanie i analizowanie wyników diagnoz i egzaminów, doskonalenie członków zespołu, analiza konkursów i kół przedmiotowych, planowanie działań realizowanych podczas pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności edukacyjne. Protokoły posiedzeń zespołów potwierdzają realizację zaplanowanych działań, a sprawozdania zawierają wnioski do dalszej pracy.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że nauczyciele współdziałają przy analizie procesów edukacyjnych, co potwierdzają nauczyciele. Z uzyskanych od nich informacji wynika, że samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, którą podejmują wspólnie z innymi nauczycielami (np. w zespołach zadaniowych) oraz przy okazji nieformalnych spotkań rozmów i ponoszą za nią odpowiedzialność. Jako przykłady podają analizowanie w zespołach przedmiotowych, m.in.: wyników matury próbnej i właściwej oraz przeprowadzanych diagnoz i badań, procesu uczęszczania na lekcje (frekwencji), wyników konkursów i olimpiad.

Podkreślić należy, że nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Jako przykłady wspólnych działań dyrektor i nauczyciele podają, m.in.: wymianę opinii i ustalanie wniosków do dalszej pracy w ramach zespołów przedmiotowych i wychowawczych, wymianę doświadczeń i dyskusje na temat metod i form pracy podczas spotkań formalnych (zespoły przedmiotowe, rada pedagogiczna) i nieformalnych. Wspomagają się też scenariuszami zajęć i materiałami dydaktycznymi, wspólnie realizują uroczystości szkolne, prowadzą lekcje otwarte i uczestniczą w nich. Wspierają się w opracowywaniu planów wynikowych, wyborze programu nauczania i podręczników. Dodatkowo, w opinii dyrektora, nauczyciele współpracują przy planowaniu i przygotowaniu egzaminów próbnych i zewnętrznych, prowadzeniu dodatkowych zajęć dla uczniów, przygotowaniu oferty promującej placówkę. Dokonują analizy wyników nauczania, frekwencji, zachowań uczniów, stopnia realizacji podstawy programowej oraz korelacji treści nauczania przedmiotów pokrewnych. Z kolei nauczyciele podkreślają, że wspólnie opracowują testy i sprawdziany, współpracują przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz wspierają się w organizacji konkursów i olimpiad. Według nich wsparcie jakie uzyskują od innych nauczycieli jest wystarczające.

Na zakończenie należy dodać, że zmiany dotyczące przebiegu procesów edukacyjnych są efektem wspólnych ustaleń między nauczycielami. Jako ich przykłady, dyrektor i nauczyciele wymieniają, m.in. zmianę przedmiotu specjalizującego i zasad oceniania zachowania na punktowy, zwiększenie częstotliwości próbnych egzaminów maturalnych i zawodowych. Dodatkowo nauczyciele podają zmiany w dokumentach szkolnych (statut, program wychowawczy i profilaktyki, wewnętrzny szkolny system oceniania) oraz szkolnym planie nauczania. Wspólnie ustalają ofertę i sposób organizacji zajęć pozalekcyjnych oraz termin i miejsce odbywania praktyk zawodowych. Nauczyciele podkreślają, że decyzje podejmowane są w zespołach lub na posiedzeniach rady pedagogicznej, a ich głos jest brany pod uwagę przy wprowadzaniu zmian. Według dyrektora modyfikacje procesów edukacyjnych wpłynęły na lepsze przygotowanie uczniów do egzaminu maturalnego i zawodowego oraz wprowadziły obiektywne, jasne i czytelne oceny zachowania.

Poziom spełniania wymagania: B

W wyniku przeprowadzonego badania należy stwierdzić, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Dokonana analiza wskazuje, że uczniowie w wysokim stopniu angażują się w działania sprzyjające kształtowaniu pożądanych społecznie postaw. Biorą również udział w ich planowaniu i modyfikowaniu. Poniżej przedstawione argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Należy zauważyć, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. Argumentami na poparcie tej tezy, w opinii dyrektora i nauczycieli, są: ustalanie planów pracy wychowawców w oparciu o szkolny program wychowawczy i profilaktyczny, współpraca z rodzicami i pedagogiem szkolnym, ustalenie jasnych, szczegółowych zasad i kryteriów oceniania zachowania. To również analizowanie bieżącej sytuacji wychowawczej podczas spotkań zespołu wychowawczego i wypracowanie jednolitych zasad działania, ustalanie tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy. Nauczyciele z kolei stwierdzają, że spójności służy prowadzenie dzienników wychowawczych. Dodatkowo pracownicy niepedagogiczni uważają, że w pełni uczestniczą w działaniach wychowawczych szkoły. Mają możliwość zgłaszania swoich uwag do dyrekcji, nauczycieli, wychowawców, wychowawców internatu i pedagoga. Również rada pedagogiczna zwraca się do nich z pytaniami w kwestiach wychowawczych. Pracownicy podkreślają, że nie mają problemów wychowawczych z młodzieżą, która prezentuje pozytywne zachowania. Również nauczyciele uważają, że działania szkoły przynoszą efekty.

Podkreślić należy, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są adekwatne do potrzeb uczniów. W opinii dyrektora spójność działań wychowawczych jest osiągana dzięki diagnozowaniu potrzeb wychowawczych uczniów. Według nauczycieli prowadzona jest ona poprzez rozmowy, wywiady środowiskowe, obserwacje, ankiety. W wyniku uzyskanych informacji określa się stan wychowawczy oraz definiuje potrzeby. Najczęściej są to: potrzeba pomocy materialnej, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, akceptacji. To także umożliwienie samorealizacji oraz rozwoju umiejętności i uzdolnień, pomoc w konfliktach rodzinnych i porozumieniu uczniów z rodzicami, wsparcie w brakach wiedzy z wcześniejszego etapu edukacyjnego. Według nauczycieli szkoła realizuje działania w celu zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb. Wśród nich wymieniają: składanie wniosków o stypendia socjalne, organizowanie zbiórki odzieży, organizowanie prac zarobkowych dla młodzieży, poszukiwanie sponsorów, organizację imprez integracyjnych. W niektórych przypadkach internat przejmuje funkcję rodziców, organizuje pomoc koleżeńską. Szkoła utrzymuje stałą współpracę z kuratorami sądowymi, policją, powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradnią psychologiczno – pedagogiczną. Adekwatność działań do potrzeb uczniów potwierdza młodzież i rodzice. 69 na 77 uczniów stwierdza, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni sami uważają za ważne, a 57 na 77 czuje się traktowanymi sprawiedliwie i w równy sposób z innymi. Podobnie zdecydowana większość (55 na 61) rodziców uważa, że sposób, w jaki szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dzieci, a nauczyciele traktują uczniów w równy sposób (41 na 61).

Na uwagę zasługuje fakt, że uczniowie uczestniczą w działaniach edukacyjnych sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw. Prowadzi się dyskusje na temat pożądanych postaw, co potwierdzają nauczyciele i młodzież. Według nauczycieli wszyscy uczniowie uczestniczą w apelach i uroczystościach szkolnych i lokalnych. W ramach akcji „Katyń, ocalić od zapomnienia” posadzili „Dęby pamięci”. Biorą też udział w szkolnych wyborach samorządu, akcjach ekologicznych „Czysty las”, „Dzień ziemi”, „Leśna spiżarnia”, „Sprzątanie świata”, akcjach charytatywnych (np. „Góra Grosza”, WOŚP, „Szlachetna paczka”, „Pomoc Lence”) oraz w spektaklach profilaktycznych. Grupy młodzieży zaangażowane są w oddawanie krwi oraz pomoc przy organizacji poboru krwi organizowanej przez Polski Czerwony Krzyż (roznoszą ulotki, opiekują się dziećmi rodziców, którzy oddają krew). Uczestniczą też w uroczystościach lokalnych i spotkaniach z Sybirakami. Zaangażowali się w akcję zainicjowaną przez stowarzyszenie diabetyków poprzez udział w ankiecie, badaniu poziomu cukru oraz konkursie „Cukrojiuz”. Grupy uczniów pomagają przy organizacji imprez sportowych w Ośrodku Sportu i Rekreacji. Pracują też w parafii, np. w świetlicach środowiskowych, uczestniczą w wolontariacie, akcjach charytatywnych, scholi. Młodzież ze szkoły stanowi również oprawę artystyczną wielu lokalnych imprez okolicznościowych. Również podczas obserwacji zajęć, dostrzegalne było kształtowanie pożądanych społecznie postaw, poprzez sposób zachowania nauczycieli i ich relacje z uczniami.

Kolejnym argumentem świadczącym o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są planowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami uczniów oraz z ich

udziałem, co potwierdzają dyrektor, nauczyciele oraz uczniowie. Jako przykłady działań wychowawczych uwzględniających opinie młodzieży, nauczyciele i uczniowie zgodnie podają ewaluację systemu oceniania zachowania, przygotowywanie apeli i uroczystości w ramach obowiązków gospodarza szkoły oraz udział w akcjach charytatywnych. Nauczyciele podają ponadto, m.in.: organizację konkursów i turniejów, imprez klasowych, wycieczek. W ich ocenie uczniowie mają także wpływ na regulaminy oraz tematykę i działania zawarte w programie wychowawczym i profilaktyki.

Należy podkreślić, że podejmowane działania odpowiadają potrzebom młodzieży. Rodzice, nauczyciele i uczniowie uważają, że w szkole oczekuje się od uczniów odpowiedzialności oraz szacunku do starszych i siebie nawzajem. Uczniowie i nauczyciele podają ponadto posiadanie stroju odpowiedniego do sytuacji (uroczystości, egzaminy), prezentowanie postaw patriotycznych, szacunek do własnego narodu i symboli narodowych, wrażliwość na drugiego człowieka oraz tolerancję. Wszystkie dostępne źródła (nauczyciele, uczniowie, rodzice) wskazują, że postawy promowane przez szkołę są ważne dla młodzieży i jej przyszłości i są przez uczniów akceptowane.

Na zakończenie warto dodać, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są analizowane, a wnioski wdrażane. Wśród nich dyrektor i nauczyciele wymieniają założenie monitoringu, które ograniczyło palenie papierosów i wandalizm oraz zapewnienie młodzieży pomocy pedagoga i psychologa. Według dyrektora wnioski znalazły również odbicie w realizacji programu przeciwdziałania uzależnieniom, pozyskiwaniu pomocy materialnej z ośrodków pomocy społecznej i od indywidualnych sponsorów, wprowadzeniu szafek w celu ograniczenia kradzieży oraz wzmocnieniu współpracy wychowawców z kuratorami sądowymi. Z kolei nauczyciele twierdzą, że rozszerzona została współpraca z partnerami oraz wzmocniono spójność działań między wychowawcami. Według nich poprawiono frekwencję oraz uwrażliwia się uczniów na potrzeby drugiego człowieka.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele znają możliwości swoich uczniów i dzięki temu osiągają oni sukcesy. Szkoła prowadzi działania zwiększające szanse edukacyjne młodzieży oraz uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Stwierdzić należy, że nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Diagnozują ich potencjał edukacyjny, a zdecydowana większość nauczycieli uważa, że diagnoza ta prowadzona jest w odniesieniu do wszystkich uczniów których uczą. Uzyskują w ten sposób informacje o mocnych i słabych stronach uczniów, stopniu opanowania przez nich materiału, możliwościach i ich zaangażowaniu. Diagnoza pozwala również określić funkcjonowanie zespołu klasowego i stosunki panujące w klasie, ucznia pełniącego rolę lidera klasowego, zainteresowania uczniów oraz ich zachowanie w środowisku lokalnym. Dostarcza nauczycielom wskazówek do planowania dalszej pracy oraz prowadzenia samooceny własnego warsztatu. Według partnerów i przedstawicieli samorządu lokalnego w środowisku lokalnym uczniów występują problemy społeczne. Należą do nich niewydolność wychowawcza rodziny, problem bezrobocia w wioskach popegeerowskich, "eurosieroctwo", kradzieże w Niemczech, przemyt, narkotyki. Występuje też przemoc w rodzinie, alkoholizm, uzależnienie rodziców. Często rodziny są objęte nadzorem kuratora sądowego. Przyczyn takiego stanu rzeczy respondenci upatrują w braku zainteresowań u młodzieży oraz utrudnionym dostępem do dóbr kultury. Uważają, że brak jest organizacji życia młodzieży, zwłaszcza na wioskach. Również według dyrektora na osiąganie sukcesów edukacyjnych przez uczniów mają wpływ czynniki kontekstowe takie jak: status ekonomiczny rodziny, indywidualne problemy rodzinne, praca rodziców z daleka od domu.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że uczniowie osiągają sukcesy na miarę ich możliwości. Potwierdza to dyrektor, uczniowie oraz rodzice, którzy uważają, że ich dziecko, gdyby otrzymało pomoc, osiągnęłoby w szkole sukces w nauce (29 na 61), działaniach społecznych (28 na 61), w sporcie (27 na 61) oraz sztuce (18 na 61). Zdecydowana większość (53 na 61) twierdzi jednak, iż szkoła podejmuje starania by młodzież miała poczucie sukcesu w nauce na miarę jej możliwości. Dodatkowo uczniowie określili swoje odczucia związane z ich wynikami w szkole. 51 na 77 uważa, że wszystko jest w porządku, 14 niezadowolone, że nie mogli zrobić więcej, a 7 radość.

Na zakończenie warto dodać, że szkoła prowadzi działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów

i uwzględniające indywidualizację procesu edukacji oraz stwarzające możliwości rozwoju dla osób zdolnych. Wśród wielu przykładów podawanych przez dyrektora i partnerów można wymienić, m.in.: zapewnienie pomocy psychologa i pedagoga szkolnego, dostosowanie wymagań do możliwości uczniów, ich udział w zespołach wyrównawczych i indywidualnych konsultacjach, umożliwienie zaliczania materiału, przyznawanie nagród i stypendiów (premiera, marszałka, starosty, wspomagających z zakresu nauk przyrodniczo – matematycznych), systematyczną współpracę z kuratorami sądowymi. Z kolei rodzice, dyrektor i partnerzy uważają, że ważnymi działaniami są: udział uczniów w kołach zainteresowań oraz wymianie polsko – niemieckiej. Rodzice i partnerzy podkreślają dodatkowo stwarzanie uczniom możliwości prezentowania swoich umiejętności podczas konkursów i imprez lokalnych (również we Frankfurcie). Partnerzy i dyrektor uważają, że ważne jest też uczestnictwo uczniów w warsztatach na wyższych uczelniach oraz organizacja pomocy finansowej. Z kolei nauczyciele twierdzą, że pracują z uczniem zdolnym i słabym, uwzględniając przy tym opinie i orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej i wskazania lekarskie. Dostosowują wymagania do potrzeb i możliwości ucznia, stopniują trudność zadań oraz stwarzają warunki do indywidualnego zaliczania materiału. Dla uczniów zdolnych rozszerzają materiał. Nauczyciele twierdzą, że w różny sposób motywują uczniów do aktywności. Prowadzą konsultacje indywidualne, dają możliwość poprawiania ocen, przygotowują młodzież do konkursów i olimpiad na zajęciach dodatkowych. Według partnerów atmosfera, jaką stwarza szkoła służy również dużemu zaangażowaniu uczniów w życie środowiska lokalnego. Młodzież pracuje w klubach sportowych i pomaga przy organizacji imprez, czynnie angażuje się w działania na rzecz podwyższenia bezpieczeństwa mieszkańców. Aktywnie uczestniczy też w życiu parafii działając w świetlicach środowiskowych i hospicjum, chętnie wspomaga organizacyjnie lokalne placówki. W ocenie dyrektora wszyscy uczniowie posiadający orzeczenia lub opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej uczestniczą w zajęciach z pedagogiem lub objęci są terapią psychologiczną. Według niego wyrównaniu szans edukacyjnych oraz indywidualizacji procesu edukacji służy również organizacja, m.in.: zajęć przygotowujących do egzaminów zewnętrznych, konsultacji pedagogicznych, kursów umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji. Odpowiednio dobierane są też miejsca praktyk zawodowych, podejmowane działania skierowane na ograniczenie negatywnych uwarunkowań środowiskowych uczniów. Młodzież umieszczana jest w internacie, otrzymuje bezpłatne obiady. Szkoła prowadzi pedagogizację rodziców, np. program profilaktyczny przeciw uzależnieniom. Na podkreślenie zasługuje fakt, że większość (39 na 61) rodziców ma poczucie, że w szkole ich dziecko traktowane jest indywidualnie. Potwierdzają to również uczniowie. 63 na 77 uważa, że nauczyciele pomagają im się uczyć, a 69 na 77 twierdzi, iż mówią im, że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy. 65 na 77 ankietowanych uczniów ma poczucie, że nauczyciele w nich wierzą. W ocenie partnerów, dowodem właściwych działań szkoły w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych oraz indywidualizacji procesu edukacji jest jej 10 miejsce w województwie i 150 w Polsce w rankingu techników.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Dokonana analiza danych źródłowych wskazuje, że szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku. W działaniach szkoły są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska. Poniżej zostaną przedstawione argumenty, które świadczą o bardzo wysokim stopniu spełnienia wymagania.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska i współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku. Jak wskazali wszyscy badani partnerzy i samorząd, dyrektor ankietowani nauczyciele oraz potwierdziła analiza dokumentów szkoła współpracuje z wieloma podmiotami lokalnego środowiska. Wśród kluczowych i najczęściej wskazywanych przez wszystkie źródła informacji znaleźli się: przedsiębiorcy i pracodawcy, lokalny samorząd, kościoły i związki wyznaniowe, nadleśnictwo, Ośrodek Sportu i Rekreacji i Powiatowy Wydział Interwencji Kryzysowej, z którym szkoła współpracuje w zakresie pomocy i trybu działań w sytuacji kryzysowej.

Wśród kolejnych podmiotów lokalnego środowiska wskazanych przez trzy źródła informacji znalazły się również Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Młodzieżowe Centrum Kariery. Inne wymienione przez dwa źródła to: szkoły i inne placówki, Słubicki Miejski Ośrodek Kultury, Sanepid, Stowarzyszenie Miłośników Słubic, Ośrodki Doskonalenia Rolniczego, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych oraz Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.

Analiza dokumentacji oraz wskazania partnerów i samorządu potwierdziły również współpracę z: Hufcem Związkiem Harcerstwa Polskiego, Automobil Klubem, Polskim Czerwonym Krzyżem, Stowarzyszeniem „Słubfurt”, Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Gorzowie Wlkp. oraz Państwową Strażą Pożarną i Strażą Graniczną.

Partnerzy i samorząd oceniając współpracę ze szkołą, jako satysfakcjonującą i wystarczającą w stosunku do potrzeb wskazali szereg inicjatyw, które szkoła podejmuje na rzecz środowiska. W ich opinii jest to przede wszystkim użyczanie szkolnych zasobów bazowych np. zabezpieczanie noclegów i wyżywienia w czasie imprez ogólnopolskich i lokalnych oraz umożliwianie korzystania z bazy sportowej szkoły.

W ramach współpracy szkoła prowadzi także działania związane z dydaktyką, wychowaniem i profilaktyką np. w zakresie odbywania praktyk i zajęć praktycznych w zakładach i instytucjach lokalnego środowiska, biorąc udział w targach edukacyjnych, zajęciach związanych z przedsiębiorczością, doradztwem zawodowym, prelekcjach i pogadankach związanych z uzależnieniami, udziału młodzieży w różnych konkursach, współpracując z pedagogiem zespołu ds. nieletnich, konsultując spraw dzieci z rodzin zastępczych i zdemoralizowanych. Ponadto szkoła udziela pomocy organizacyjno – technicznej podczas organizacji wielu imprez lokalnych odbywających się na terenie szkoły (np. Turnieju o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym) oraz użycza swoich nauczycieli i uczniów do działań związanych z wolontariatem i działalnością charytatywną (np. zbiórki odzieży, książek, zabawek na rzecz Domu Dziecka w Cybince, praca młodzieży w świetlicach środowiskowych, przygotowywanie paczek, organizowanie warsztatów muzycznych, roznoszenie ulotek, inne świadczenia, w tym na rzecz powodziarzy) oraz uświetniania imprez okolicznościowych przez szkolny zespół muzyczny i udział w imprezach sportowych.

Z kolei ankietowani nauczyciele potwierdzając swoją współpracę z podmiotami lokalnego środowiska wskazali, że najczęściej współpracują z rodzicami, lokalnym samorządem, szkołami i innymi placówkami, przedsiębiorcami, policją i bibliotekami, poradnią, organizacjami pozarządowymi, Słubickim Miejskim Ośrodkiem Kultury, kościołami i placówkami ochrony zdrowia, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Centrum Krwiodawstwa, Młodzieżowym Centrum Kariery, Strażą Pożarną, bankami, Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, Powiatowym Urzędem Pracy, Stowarzyszeniem „Słubfurt” i uczelniami wyższymi, w tym Collegium Polonicum.

W świetle informacji udzielonych przez dyrektora szkoła umożliwia także korzystanie ze swoich zasobów na zasadzie non profit. Wśród najważniejszych pani dyrektor wymieniła: organizację Wojewódzkiego

i Ogólnopolskiego Turnieju BRD dzieci niepełnosprawnych, akcją „Czysty las”, organizację powiatowego Dnia Nauczyciela dla nauczycieli czynnych oraz akcją „Sprzątanie świata”.

W ocenie badanych rodziców, partnerów i samorządu oraz dyrektora szkoła zbiera informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska, głównie ze stron internetowych instytucji, z ustaleń ustnych podczas spotkań z przedstawicielami środowiska lokalnego, z zarządzeń odgórnych instytucji nadrzędnych oraz na podstawie własnych spostrzeżeń. Na fakt ich identyfikowania wskazali wszyscy respondenci. W ich ocenie najbardziej znaną i zaspokajaną przez szkołę potrzebą środowiska jest potrzeba związana z udostępnianiem obiektów szkolnych, tj. boiska, sala gimnastyczna, internat ze stołówką i gabinety lekcyjne na różnego rodzaju imprezy, uroczystości lokalne, festyny, akcje, szkolenia i kursy. Kolejne zidentyfikowane przez szkołę potrzeby, na które wskazali to te, związane z udostępnianiem zasobów ludzkich szkoły, z doradztwem nauczycieli i potrzebami szkoleniowymi, pomocą charytatywną i miejscami w internacie.

W zgodnej opinii dyrektora, partnerów i samorządu, rodziców oraz nauczycieli, potwierdzonej analizą dokumentów szkoła w ostatnich dwóch latach podejmowała wiele działań, które miały na celu zaspokojenie tych potrzeb. Prowadzone były działania związane z udostępnianiem bazy materialnej szkoły, w tym internatu i stołówki na Olimpiadę Dzieci i Młodzieży, Mistrzostwa Polski w kolarstwie, turniej Bezpieczeństwa o Ruchu Drogowym dla szkół specjalnych, na bale charytatywne, boiska na treningi (np. KS „Polonia”) i rozgrywki sportowe, na rekolekcje, prowadzenie kursów, prelekcji i szkoleń przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego. Zasoby ludzkie i możliwości organizacyjne szkoły wykorzystywane były na festyny parafialne, i odpustowe (np. festyn wincentyński), uroczystości i imprezy lokalne, z wykorzystaniem zespołu tanecznego i wokalnego szkoły, na prowadzenie akcji charytatywnych i wolontariatu. Prowadzone było również doradztwo i szkolenia nauczycieli (np. z doradcą w sprawie przekształceń), szkolenia nauczycieli w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego. Dodatkowo w szkole odbywają się spotkania nauczycieli Związku Nauczycielstwa Polskiego, z przedstawicielami innych szkół, organizowane są akcje krwiodawstwa, dożynki i pokazy strażackie.

Szkoła korzysta i wykorzystuje w procesie dydaktyczno – wychowawczym możliwości lokalnego środowiska i zasoby, jakimi dysponuje. W zgodnej opinii rodziców, partnerów i samorządu oraz dyrektora przede wszystkim korzysta z zasobów Ośrodka Sportu i Rekreacji (stadion i boiska), Słubickiego Miejskiego Ośrodka Kultury (sale na zajęcia edukacyjne, sala kinowa), Collegium Polonicum (biblioteka, aula, sale na wykłady oraz pracownicy naukowcy), z materiałów metodycznych i zajęć prowadzonych przez doradców metodycznych Młodzieżowego Ośrodka Kariery oraz zasobów Biblioteki Miejskiej (np. spotkania z ciekawymi ludźmi). Dodatkowo partnerzy i samorząd wskazali na fakt wykorzystywania przez szkołę zasobów parafii (sale komputerowe i bilard) oraz korzystanie z pomocy merytorycznej i prawnej ZNP. Natomiast dyrektor dodał, że szkoła korzysta jeszcze z usług zakładów pracy w zakresie praktyk młodzieży oraz bierze udział w targach pracy we Frankfurcie. W opinii rodziców szkoła mogłaby jeszcze korzystać z hali sportowej Gimnazjum nr 1.

Jak zgodnie wskazali wszyscy nauczyciele w ankiecie i dyrektor w okresie ostatnich dwóch lat we współpracy z lokalnym środowiskiem prowadzone były działania dydaktyczne, wychowawcze i organizacyjne związane z organizacją wyjazdów i wycieczek szkolnych, imprezami środowiskowymi, zakupem sprzętu dla szkoły i organizacją zajęć profilaktycznych.

Natomiast wśród ankietowanych nauczycieli najczęstszym wyborem podejmowanych działań we współpracy z lokalnym środowiskiem była organizacja zajęć pozalekcyjnych, prowadzenie lub współprowadzenie lekcji oraz imprez środowiskowych, zakup sprzętu dla szkoły, organizowanie pomocy socjalnej i stypendialnej dla najlepszych uczniów oraz udział w projektach edukacyjnych.

W opinii wszystkich badanych podczas wywiadu nauczycieli, dyrektora i uczniów współpraca szkoły z podmiotami środowiska przynosi uczniom korzyści i wpływa na ich rozwój. Pośród korzyści wymienianych przez respondentów znalazły się współpraca z pracodawcami i doradcą zawodowym, która pozwala uczyć się zawodu w praktyce, lepiej przygotowuje do zawodu i wg uczniów jest przydatna oraz współpraca ze stroną niemiecką, która pozwala podnosić kompetencje i umiejętności językowe, poznawać kulturę innego kraju i jego tradycje. Uczniowie dodatkowo wymienili przydatne w ich ocenie spotkania z policją, osobami z Ośrodka Pomocy Społecznej związane z akcjami profilaktycznymi przeciwko uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz spotkania z różnymi specjalistami np. z ginekologiem.

W ocenie nauczycieli i dyrektora dodatkowymi korzyściami, jakie wnoszą uczniowie ze współpracy z podmiotami działającymi w środowisku są także możliwość poznawania ludzi z pasjami, które pozwalają rozwijać talenty i zainteresowania oraz pozwalają poznać drugiego człowieka, także uczą wrażliwości. W ocenie nauczycieli korzyściami ze współpracy jest również możliwość wzbogacania postaw np. patriotycznych, a wg dyrektora

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Dokonana analiza materiału badawczego prowadzi do wniosku, że szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania i w różnych formach współpracuje z nimi. Absolwenci są przygotowani do dalszego kształcenia lub funkcjonowania na rynku pracy na miarę swoich możliwości. Poniżej wskazane zostaną argumenty, które świadczą bardzo wysokim poziomie spełnienia tego wymagania.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia efektów nauczania i wychowania i w różnych formach współpracuje z nimi. Na fakt wykorzystywania informacji o losach absolwentów do doskonalenia procesu dydaktyczno – wychowawczego wskazali prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (30 z 31) oraz wszyscy ankietowani uczniowie (77 osób). Pośród wielu sposobów wykorzystywania informacji o losach absolwentów nauczyciele wskazali: podawanie absolwentów osiągających sukces zawodowy lub sportowy, jako wzorca do naśladowania, uświadamianie uczniom wartości przekazu pokoleniowego i tradycji uczenia się w tej szkole (np. „uczył się tu dziadek, rodzice, a teraz dziecko), włączanie absolwentów do prowadzenia prelekcji, szkoleń, doskonalenia zawodowego, praktyk zawodowych oraz wskazywanie efektów nauczania (jak wskazali „we wszystkich bankach pracują nasi absolwenci”). Powiedzieli także o tym, że absolwenci odbywają w szkole staże pedagogiczne, a 7 byłych uczniów jest w niej nauczycielami. Wskazali również, że szkoła otrzymuje informację zwrotną o wartości kształcenia, gdyż praktykanci postrzegani są, jako dobrzy przyszli pracownicy.

Większość ankietowanych nauczycieli (21 z 31) i większość uczniów (55 z 77) wskazała, że informacje o absolwentach wykorzystywane są od czasu do czasu. Natomiast na współpracę czasami wskazał dyrektor oraz większość ankietowanych nauczycieli (22 z 31).

W opinii nauczycieli współpraca z absolwentami polega na: umożliwianiu odbywania praktyk w firmach, instytucjach i zakładach pracy, które prowadzą lub w których pracują absolwenci, prowadzeniu szkoleń, prelekcji w szkole, dostarczaniu materiałów dydaktycznych, występowaniu w roli eksperta, również udziału w tzw. „meczach pokoleń”, organizowaniu i uczestniczeniu w zjazdach absolwenckich, sponsorowaniu i fundowaniu nagród, prowadzeniu korespondencji oraz kontaktowaniu się na portalu internetowym „Nasza klasa”. Nauczyciele wymienili jeszcze wycieczki edukacyjne, uczestniczenie w apelach i uroczystościach szkolnych, opiekowanie się stażystą, współpracę z telewizją ślubicką HTS oraz pomoc w realizowaniu projektów.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Dokonana analiza źródeł informacji prowadzi do wniosku, że szkoła prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej, podejmowanych działaniach i osiągnięciach oraz promuje w środowisku potrzebę uczenia się i wartość edukacji. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Szkoła prezentuje i upowszechnia informacje o ofercie edukacyjnej oraz podejmowanych działaniach i osiągnięciach. Na prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej oferty edukacyjnej działań szkoły i jej osiągnięć wskazał w wywiadzie dyrektor oraz potwierdziła analiza dokumentacji szkoły. Informacje o ofercie edukacyjnej, przeprowadzanych akcjach, realizowanych projektach, miejscu szkoły w rankingu szkół, działaniach profilaktycznych, wychowawczych, ekologicznych, o sukcesach i osiągnięciach uczniów w konkursach i olimpiadach, również sportowych przekazywane są systematycznie za pośrednictwem stron WWW, telewizji lokalnej HTS, lokalnej prasy, kroniki szkolnej, na przygotowywanych ulotkach i folderach (np. na dzień otwarty) oraz poprzez umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń.

Na fakt prezentowania i upowszechniania informacji o osiągnięciach i ofercie edukacyjnej szkoły wskazują opinie partnerów i samorządu wyrażone podczas wywiadów oraz ankietowanych rodziców i nauczycieli. Prawie wszyscy partnerzy i samorząd (18 z 19) uczestniczący w wywiadzie informacje na temat osiągnięć szkoły uznali za raczej wystarczające. Powiedzieli, że informowani są o sukcesach uczniów na olimpiadach, zawodach sportowych, o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły oraz o przyznawanych uczniom stypendiach naukowych.

Rodzice w badaniu ankietowym (61 osób) wypowiadając się w pytaniu wielokrotnego wyboru na temat oceny informacji o osiągnięciach uczniów i nauczycieli w zdecydowanej większości (47 z 61) ocenili je pozytywnie, z czego dobrze (15 z 61), wystarczająco (14 z 61), bardzo dobrze (12 z 61), pozytywnie (4 z 61) i wysoko (2 z 61). Wśród sposobów i form stosowanych przez szkołę do przekazywania informacji najczęściej wskazań ankietowanych rodziców uzyskała wywiadówka. Inne, które wymienili to: przekazywanie informacji za pośrednictwem strony WWW, prasy, telewizji oraz za pośrednictwem dziecka.

W zgodnej opinii ankietowanych nauczycieli i rodziców szkoła informuje również o celowości działań wychowawczych (30 z 31 wskazań nauczycieli i 49 z 61 rodziców) oraz o celach, które chce realizować (28 z 31 wskazań nauczycieli i 47 z 61 rodziców). W ocenie 44 z 61 rodziców mają także informację o celach edukacyjnych działań nauczycieli i tych, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (37 z 61) oraz wartość edukacyjną (36 z 61). Potwierdzili to wszyscy uczestniczący w wywiadzie partnerzy i samorząd, w ocenie, których szkoła informuje ich o celach edukacyjnych i wychowawczych oraz o działaniach, które się sprawdzają ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą.

W opinii partnerów i dyrektora wyrażonych podczas wywiadów oraz ankietowanych rodziców szkoła promuje w środowisku potrzebę uczenia się przede wszystkim prowadząc edukację osób dorosłych w zakresie działań informacyjnych. Prowadzi również szkolenia, kursy, warsztaty dla osób dorosłych oraz akcje społeczne. W opinii dyrektora potwierdzonej analizą dokumentów w lokalnej społeczności w zakresie działań promujących wartość uczenia prowadzone są także spotkania z ciekawymi ludźmi oraz organizowane są na dużą skalę i dla dużej liczby osób akcje oddawania krwi. Szkoła prowadzi również przy współpracy z Ośrodkami Doskonalenia Rolników szkolenia o tematyce rolniczej dla mieszkańców wsi oraz szkolenia dla rodziców uczestniczących w programie profilaktycznym dotyczącym przeciwdziałania zjawisku narkomanii. Promowanie wartości nauki zaobserwowano także podczas zajęć szkolnych, w czasie których nauczyciel podkreślał wartość uczenia się, nauki i rozwoju uczniów.

Szkoła zabiega o pozytywne postrzeżenie w środowisku, między innymi poprzez dbanie o jakość uczenia. Potwierdzają to opinie partnerów i samorządu oraz rodziców wyrażone podczas wywiadów, także zdecydowana większość ankietowanych rodziców (56 z 61). W ocenie przedstawicieli rodziców uczestniczących w wywiadzie świadczą o tym, m.in. dostawanie się dużej ilości uczniów na studia, znalezienie się szkoły w krajowym rankingu szkół, dobra opinia w środowisku, dostawanie się na studia bez egzaminów (indeks za udział w olimpiadzie), dobra średnia i zdawalność matury, dobre miejsca uczniów w olimpiadach przedmiotowych.

Na zdecydowaną dbałość o jakość uczenia się wskazali także partnerzy i samorząd w wywiadzie dodając do przykładów podanych przez rodziców fakt organizowania zajęć wyrównawczych i konsultacji indywidualnych dla uczniów tego potrzebujących. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako zdecydowanie dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. Opinię taką potwierdziła również zdecydowana większość ankietowanych rodziców (59 z 61).

Poziom spełniania wymagania: B

Dokonana analiza materiału badawczego pozwala uznać, że szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy, a rodzice współdecydują w sprawach szkoły i uczestniczą w podejmowanych działaniach. Poniżej przedstawione zostaną argumenty świadczące o wysokim spełnieniu tego wymagania.

W opinii zdecydowanej większości ankietowanych rodziców (46 z 61) szkoła tworzy warunki do dzielenia się opiniami na temat swojej pracy oraz procesu nauczania. Odmiennego zdania jest 15 z 61 rodziców. W zgodnych opiniach dyrektora oraz ankietowanych rodziców i nauczycieli najczęstszym sposobem dzielenia się informacjami na temat pracy szkoły są zebrania rodziców (56 z 61 wskazań rodziców i 29 z 31 nauczycieli). W opinii rodziców są to również: indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań i rozmowy w ramach spotkań wyznaczonych. Dodatkową formą są spotkania przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych. Sposób, na który wskazał również dyrektor, a nie pojawił się w wypowiedziach rodziców, to ankietowanie. Kolejnymi sposobami pozyskiwania opinii rodziców na temat pracy szkoły były rozmowy telefoniczne i poczta elektroniczna, które to formy wskazali nauczyciele i dyrektor w wywiadzie.

W opinii dyrektora, zdecydowanej większości ankietowanych nauczycieli (28 z 31) oraz zdecydowanej większości rodziców (51 z 61) opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Wśród przykładów ich wykorzystania dyrektor i nauczyciele w wywiadach podali: uchwalenie programu wychowawczego i profilaktycznego, ustalenie dobrowolnych wpłat na konto rady rodziców i opłat w internacie, organizację wycieczek klasowych oraz organizację zajęć pozalekcyjnych. Dyrektor dodał zbieranie opinii rodziców na temat działań wychowawczych typu studniówka, pożegnanie absolwentów, zjazdy, wigilie klasowe, w sprawie założenia w szkole monitoringu wizyjnego oraz opiniowanie rocznego planu rozwoju i awansu zawodowego nauczycieli. Potwierdzili to przedstawiciele rodziców podczas wywiadu dodając, że głosowali również w sprawie wyboru podręczników i mają wpływ na wybór miejsca praktyki zawodowej.

Opinie pozyskane od rodziców służą także do wspierania ich w wychowywaniu dzieci. W opinii dyrektora wyrażonej podczas wywiadu największe efekty daje stały kontakt z rodzicami, który implikuje dalsze działania, stąd też wychowawcy klas na bieżąco informują ich o niepowodzeniach szkolnych i pomagają je rozwiązywać. W jego ocenie kluczowe są spotkania z rodzicami organizowane średnio dwa razy w miesiącu, z których korzysta ok. 70% rodziców oraz możliwość skorzystania z pomocy psychologa przez ok 50 osób raz w miesiącu.

Prowadzenie wskazanych przez dyrektora form wspierania rodziców potwierdziła analiza dokumentacji szkoły oraz nauczyciele w ankiecie. Jako najważniejsze sposoby pomagania rodzicom w wychowaniu dzieci uznali utrzymywanie stałego z nimi kontaktu, czynienie starań w poznawaniu sytuacji życiowych wychowanków i ich rodzin, słuzenie radą i wsparciem w sytuacjach problemowych oraz doradzanie, gdzie mogą udać się po pomoc. Za ważne uznali także prowadzenie w zależności od potrzeb indywidualnych lub grupowych spotkań z rodzicami, organizowanie pomocy materialnej, w tym stypendium socjalnego. Stosowanie form wsparcia oferowanych przez szkołę oraz ich dostępność potwierdzili ankietowani rodzice oraz ich przedstawiciele. Za najistotniejsze i przydatne uznali: pomoc pedagoga i psychologa szkolnego, doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z wychowawcą, pomoc poradni, opiekę socjalną i prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze. Jak wykazała obserwacja placówki formami wspierania rodziców w wychowaniu dzieci stosowanymi w szkole są także wywieszane w holu szkolnym informacje o dyżurach nauczycieli, dyrektora, podawanie telefonów kontaktowych i adresów mailowych.

Pozyskiwane informacje, opinie o uczniach wykorzystywane są również przez szkołę do śledzenia rozwoju dziecka, informowania rodziców o jego sukcesach i postępach w nauce, jak również o problemach, które pojawiają się w czasie procesu kształcenia.

W opinii prawie wszystkich nauczycieli (29 z 31) w wystarczającym stopniu informują oni rodziców o sukcesach dzieci, jak i o trudnościach. Potwierdza to zdecydowana większość ankietowanych rodziców (58 z 61) w przypadku informacji o sukcesach i prawie wszyscy (60 z 61) w przypadku trudności, jakie ma ich dziecko. Analiza wskazań rodziców pozwala uznać, że w szkole zachowana jest równowaga informacji pozytywnych i wskazujących na trudności dziecka.

Kolejnym przykładem partnerstwa rodziców w badanej szkole jest fakt współdecydowania w sprawach szkoły

i uczestniczenia w podejmowanych działaniach. Jak wskazali wszyscy przedstawiciele rodziców i nauczycieli podczas wywiadów najczęstszą formą tego uczestnictwa są uroczystości związane z rozpoczęciem i zakończeniem roku szkolnego (ok. 50 osób), w występach dzieci poza szkołą, w wycieczkach klasowych, wieczorkach poetyckich przygotowanych przez uczniów, w pożegnaniach klas maturalnych, wigilii szkolnej i klasowych oraz w rozgrywkach sportowych, gdzie funkcję sędziego sportowego pełniły ich dzieci. Wśród innych działań, które angażują rodziców nauczyciele uczestniczący w wywiadzie podali dodatkowo studniówki oraz uczestniczenie w szkoleniu w ramach programu Lubuskiego Kuratora Oświaty dotyczącego zapobiegania narkomanii.

Dodatkowo ankietowani rodzice potwierdzając swój udział w wielu działaniach organizowanych przez szkołę podali jeszcze inne przykłady tj. udział w zajęciach związanych z realizacją programu profilaktyczno- wychowawczego, programów przeciwdziałających przemocy i uzależnieniom, w zebraniach rodziców, w planowaniu pracy szkoły np. przy ustalaniu celów, w pracach komitetu rodzicielskiego. W ich ocenie mieli też wgląd do punktowego systemu oceniania zachowania uczniów.

Rodzice w badanej szkole nie tylko podejmują różne formy działalności, biorą aktywny udział w wielu działaniach szkoły, ale również współuczestniczą w podejmowanych decyzjach dotyczących tej działalności. Opinię taką wyraził dyrektor podczas wywiadu, potwierdzili prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (29 z 31) i ponad połowa ankietowanych rodziców (34 z 61), którzy atwierdzili, że w okresie dwóch ostatnich lat współuczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Przeciwnego zdania było 23 rodziców. Wśród przykładów decyzji dotyczących życia szkoły, w których brali udział ankietowani rodzice wskazali na: wycieczki szkolne, program profilaktyczny i wychowawczy, w tym programy dotyczące przemocy i zagrożeń narkotykowych, studniówki i inne uroczystości, wydatkowanie zasobów finansowych rady rodziców i internatu, akcje ekologiczne np. sprzątanie lasu. Pojedyncze wskazania uzyskały odpowiedzi dotyczące decyzji w sprawie WSO lub PSO, celów pracy szkoły oraz modernizacji szkoły. 18 rodziców odpowiedzi nie udzieliło.

Analiza porównawcza przykładów decyzji podanych przez dyrektora, przedstawicieli rodziców w wywiadach oraz wskazań ankietowanych rodziców i nauczycieli, także analiza dokumentów wykazała, że największy wpływ mają rodzice na organizację wyjazdów i wycieczek szkolnych, duży na opiniowanie programów profilaktycznego i wychowawczego, nieco mniejszy na organizację działań ekologicznych oraz wewnątrzszkolny i przedmiotowy system oceniania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach***Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów i wspólnie analizują efekty swojej pracy. Uzyskane informacje pozwalają stwierdzić, że wspólnie planują też działania w szkole. Warto podkreślić, że współpracują przy rozwiązywaniu problemów oraz uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy. Poniżej wskazane zostaną argumenty wskazujące na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Nauczyciele angażują się w pracę zespołów szkolnych, co potwierdza większość nauczycieli oraz dyrektor. Wśród zespołów, w których uczestniczą nauczyciele wymieniają: programowy, metodyczny, wychowawczy i profilaktyczny, szkoleniowy, ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli, ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły. Ponadto pracują w zespole ds. rekrutacji, zespołach przedmiotowych i zadaniowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że zespoły działające w szkole dokonują analizy efektów swojej pracy. Potwierdza to dyrektor oraz prawie wszyscy (30 na 31) nauczyciele twierdząc, że stosują regularnie procedury ewaluacyjne. Zdaniem nauczycieli odbywa się to w czasie systematycznych spotkań, podczas których prowadzą dyskusje, analizują skuteczność działań i stopień realizacji zaplanowanych zadań. Wyciągają też wnioski i budują działania naprawcze. Doskonałą metody i formy pracy oraz współpracy poprzez, m.in. opracowywanie narzędzi, wspomaganie się materiałami, monitorowanie realizacji podstawy programowej oraz korelacji międzyprzedmiotowej. Jako przykłady wniosków wdrożonych w wyniku prowadzonych analiz podają np. utworzenie banku pytań z przedmiotów zawodowych, zmianę przedmiotu specjalizującego. Według nauczycieli, zespoły informują radę pedagogiczną o swoich wnioskach, problemach, realizowanych działaniach oraz ich efektach.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że nauczyciele wspólnie planują działania podejmowane w szkole, co potwierdza dyrektor oraz większość (24 na 31) nauczycieli, przy czym 21 na 31 uważa, że większość tego planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Wśród wielu przykładów, jakie nauczyciele podają na poparcie tego twierdzenia, można wymienić planowanie, m.in.: organizacji diagnoz, próbnych egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe, organizacji olimpiad, konkursów i zawodów oraz przygotowania do nich uczniów. Opracowują też tematykę zajęć wychowawczych oraz prowadzą ewaluację programów wychowawczego i profilaktyki.

Zauważyć należy, że problemy występujące w szkole rozwiązywane są zespołowo. Ten fakt potwierdzają nauczyciele oraz dyrektor. Według prawie wszystkich (29 na 31) nauczycieli korzystają oni z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole, a 28 na 31 uważa, że pomagają im zespoły zadaniowe. W ich opinii zakres otrzymywanej pomocy obejmuje, m.in.: opracowywanie narzędzi diagnozujących, dzielenie treści nauczania tak, aby nie były powielane na kilku przedmiotach, dbałość o korelację międzyprzedmiotową, poszukiwanie skutecznej metody rozwiązywania problemów wychowawczych oraz organizację apeli i uroczystości.

Na zakończenie warto dodać, że nauczyciele szkoły doskonalą metody i formy współpracy. Według dyrektora są to działania w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia, np. lekcje koleżeńskie, otwarte, realizacja programu „Szkoła wobec narkotyków, zapobieganie narkomanii”. Z kolei nauczyciele wskazują na szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz udział w projekcie z zakresu współpracy, a także obserwacje współpracujących zespołów. Wymieniają udział w projekcie współpracy polsko – niemieckiej oraz projekcie EKOLAN we współpracy z uniwersytetem w Oldenburgu. Ponadto podają, m.in.: szkolenia w ramach programu Lubuskiego Kuratora Oświaty „Szkoła wolna od narkotyków”, szkolenie rady pedagogicznej w zakresie pracy w zespołach przedmiotowych, kurs e-learningowy dotyczący współpracy w programie i projektach e-Twinning. Również pracownicy niepedagogiczni potwierdzają swój udział, wspólnie z pracownikami pedagogicznymi, w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej. W dokumentacji znajdują się zapisy dotyczące dwóch szkoleń o takiej tematyce. Są to „Szkolenie dotyczące pracy zespołu przedmiotowego” oraz „Dążenie do poprawy relacji międzyludzkich – sztuka komunikowania się”.

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny***Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła prowadzi ewaluację wewnętrzną, w którą zaangażowani są nauczyciele. Wynikające z niej wnioski są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Dokonana analiza pozwala stwierdzić, że wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego powodują wprowadzanie zmian służących rozwojowi placówki. Poniżej wskazane zostaną argumenty świadczące o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że nauczyciele są angażowani w ewaluację wewnętrzną podejmowaną w szkole, co potwierdzają prawie wszyscy (30 na 31) nauczyciele. Dyrektor zauważa, że inicjuje on i stymuluje realizację działań w zakresie ewaluacji wewnętrznej. Powoływane są zespoły, dokonywana analiza, formułowane wnioski. Są one następnie wdrażane, monitorowane, analizowane ponownie i podawane jako kolejne wnioski na radzie pedagogicznej w formie sprawozdań i zaleceń. Według dyrektora efektywność tak prowadzonej ewaluacji wewnętrznej wpływa na coraz większe zaangażowanie nauczycieli. Potwierdza to większość nauczycieli, którzy twierdzą, że powodem ich udziału w ewaluacji wewnętrznej jest przeświadczenie, że jest ona niezbędna i służy poprawie jakości ich pracy. Wśród działań realizowanych przez nich podczas prowadzenia ewaluacji wewnętrznej nauczyciele podają, m.in.: opracowywanie arkuszy diagnostycznych, prowadzenie diagnoz, analizę wyników, wdrażanie wniosków, opracowywanie, przeprowadzanie oraz analizowanie wyników ankiet, pracę w zespołach przedmiotowych, zadaniowych i wychowawczym, tworzenie i ewaluację podstawowych dokumentów szkolnych.

Należy zauważyć, że wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Jako przykład dyrektor i nauczyciele zgodnie podają tworzenie planu poprawy efektywności kształcenia. Zawiera on wiele działań takich jak: praca z uczniami na projektach, z arkuszem egzaminacyjnym, przeprowadzanie próbnych egzaminów, które to zapisy znalazły się również w planie pracy szkoły. Ponadto respondenci wymieniają zmianę przedmiotu specjalizującego pod kątem egzaminu zawodowego oraz zintensyfikowanie doskonalenia nauczycieli i zwiększenie liczby przedmiotowców posiadających uprawnienia egzaminatora. Również zapisy w dokumentacji potwierdzają związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy wnioskami z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, a założeniami do pracy na dany rok szkolny. Wśród wielu przykładów można wymienić, m.in.: wprowadzenie próbnych matur w klasach przedostatnich, zwiększenie liczby godzin matematyki w szkolnym planie nauczania, wzbogacenie wykorzystania środków dydaktycznych, doposażanie pracowni przedmiotowych, prowadzenie badania jakości nauczania poprzez diagnozy i egzaminy próbne, organizację zajęć dodatkowych z przedmiotów zawodowych. Na bieżąco wdrażane są również wnioski wynikające z ewaluacji wewnętrznej z zakresu punktowej oceny zachowania.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest w szkole z udziałem zespołów nauczycieli. Potwierdzają to wszystkie dostępne źródła (dyrektor, nauczyciele, analiza dokumentacji). Prawie wszyscy (30 na 31) nauczyciele twierdzą, że uczestniczą w pracach zespołów prowadzących wewnętrzną ewaluację pracy szkoły. Również zapisy w protokołach rady pedagogicznej świadczą o powołaniu zespołu ds. ewaluacji WSO oraz trzech zespołów (dla każdego zawodu oddzielnie) ds. ewaluacji wyników egzaminów zawodowych.

Na zakończenie warto dodać, że wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są w pełni uwzględniane, co potwierdzają nauczyciele oraz dyrektor. Za najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu szkoły wprowadzone na podstawie wniosków zgodnie uważają wprowadzenie zmian w zasadach oceniania zachowania oraz zwiększenie częstotliwości egzaminów próbnych, w tym wprowadzenie próbnej matury ze znajomości lektur w klasach trzecich oraz teoretycznych i praktycznych próbnych egzaminów zawodowych w klasach trzecich i czwartych. Nauczyciele podają ponadto wprowadzenie do planu nauczania dodatkowej godziny matematyki i języka angielskiego. Wprowadzone zmiany, według dyrektora i nauczycieli, wpływają na rozwój szkoły. Uzyskano jasne i klarowne dla uczniów, rodziców i nauczycieli kryteria oceniania zachowania oraz w widoczny sposób występuje poprawa wyników egzaminów zawodowych. Zdaniem nauczycieli, wpływają one również na zmniejszenie ilości uczniów przystępujących do egzaminów poprawkowych oraz powodują wzrost frekwencji oraz średniego wyniku szkoły.

Dokonana analiza materiałów źródłowych pozwala uznać, że w badanej szkole warunki lokalowe i wyposażenie umożliwiają realizowanie przyjętych w szkole programów nauczania. Podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie szkoły w celu poprawy warunków realizacji przyjętych w szkole programów nauczania i poszerzenia oferty zajęć. Poniżej przedstawione zostaną argumenty, które wskazują na wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Warunki lokalowe w szkole są wystarczające do realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania, co potwierdził dyrektor, zdecydowana większość ankietowanych rodziców (48 z 61) i 13 spośród 31 ankietowanych nauczycieli. Nieliczne braki wskazało 17 z 31 nauczycieli oraz 11 z 61 rodziców.

Wśród dowodów wskazywanych przez dyrektora, nauczycieli, partnerów i samorząd, na poparcie tego sądu można wymienić, m.in. posiadanie zaplecza kuchenne – stołówkowego (z możliwością organizowania imprez szkolnych i dla środowiska), internatu, dużej przestrzeni oraz boisk szkolnych. Na pozytywne postrzeganie szkoły wpływa również wykonanie w okresie ostatnich dwóch lat remontu budynku szkolnego, w tym: zmiana ogrzewania, termomodernizacja, wymiana okien, położenie nowej elewacji i podłóg, przygotowanie i wyposażenie gabinetu na potrzeby nowego kierunku kształcenia (architektura krajobrazu) oraz pomieszczeń dla pedagoga szkolnego i referenta.

Jednocześnie wszystkie źródła (rodzice, partnerzy i samorząd, nauczyciele oraz dyrektor) wskazali mankamenty bazy lokalowej szkoły, mianowicie brak pełnowymiarowej sali gimnastycznej oraz konieczność remontu internatu. Dyrektor oraz nauczyciele dodali, że pewnym utrudnieniem jest też brak pomieszczenia dla uczniów dojeżdżających, a wszyscy respondenci zauważyli niedogodności związane z faktem dzielenia obiektów ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym.

Wyposażenie szkoły również jest wystarczające i umożliwia realizację przyjętych w szkole programów nauczania, co potwierdziła zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli (26 z 31) oraz dyrektor. Za wystarczające uznało je 68 z 77 ankietowanych uczniów. Wśród przykładów występujących braków przedstawiciele nauczycieli w czasie wywiadu podali: brak pomocy dydaktycznych do nauki języków obcych, tablic interaktywnych, nowoczesnego sprzętu komputerowego oraz pomocy do zajęć wychowania fizycznego, który w ich opinii szybciej się niszczy się i zużywa.

Należy zauważyć, że w szkole podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie szkoły w celu poprawy warunków realizacji przyjętych w szkole programów nauczania i poszerzenia oferty zajęć. W szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego szkoły, a podejmowanie działań w tym zakresie potwierdziły wszystkie badane źródła (dyrektor, nauczyciele, partnerzy i samorząd oraz analiza dokumentacji). Pozytywnie w tym zakresie wypowiedzieli się także rodzice uczestniczący w wywiadzie dodając, że przy współpracy z nimi poprawiane są warunki lokalowe np. pomieszczenia w internacie (malowanie i prowadzenie drobnych prac remontowych).

W opinii dyrektora szkoła wspomagana jest również w zakresie wzbogacania warunków lokalowych i pomocy naukowych przez organ prowadzący, który sfinansował termomodernizację szkoły, przez przedsiębiorców, którzy przekazali meble do internatu i szkoły oraz przez nadleśnictwo, które przekazało mikrofony bezprzewodowe i ekran do projektora. Rodzice sfinansowali także wymianę koców i pościeli do internatu. Jako przykład działań w zakresie wzbogacania wyposażenia dydaktycznego jeden z uczestników wywiadu z partnerami podał otrzymanie przez szkołę sprzętu sportowego będącego nagrodą za udział w konkursie "Karol".

W ocenie pani dyrektor duży i pięknie położony obiekt szkoły swój zadbany wygląd w dużej mierze zawdzięcza wkładowi pracy uczniów i nauczycieli.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

Wnioski

1. Uczniowie wykazują bardzo dużą samodzielność w podejmowaniu różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły dzięki stworzeniu przez placówkę atmosfery sprzyjającej i pobudzającej ich aktywność. Nie pobudza to jednak aktywności części uczniów podczas procesu lekcyjnego.
2. Wdrażane wnioski z prowadzonych przez szkołę analiz umiejętności uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, co nie przekłada się na wyniki egzaminu maturalnego.
3. W szkole słowo PRÓBUJ, które podkreślali respondenci jest kluczem i myślą przewodnią wielu podejmowanych działań w procesie edukacji młodych ludzi.
4. Duża czujność i ostrożność szkoły na zagrożenia cywilizacyjne, podejmowanie ustawicznych działań wzmacniających ucznia oraz przestrzeganie obowiązujących norm społecznych przez wszystkich pracowników szkoły, w tym nauczycieli, podnosi poczucie bezpieczeństwa uczniów.
5. Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli, dzięki czemu czują oni odpowiedzialność za wdrażanie wynikających z niej wniosków i tym samym poprawę jakości pracy szkoły oraz sprzyja doskonaleniu procesów wychowawczego i edukacyjnego.
6. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej dzięki dostosowywaniu oferty edukacyjnej do potrzeb młodzieży i rynku pracy.
7. Uczniowie są motywowani i wspierani w nauce poprzez stosowanie przez nauczycieli metod aktywizujących oraz szeroki dostęp do pozalekcyjnych form wspomagania.
8. Uczniowie mają szansę na osiągnięcie sukcesu na rynku pracy dzięki działaniom szkoły ukierunkowanym na wielopłaszczyznową współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami i uczelniami wyższymi oraz pozytywne prezentowanie i promowanie uczniów.
9. Współpraca nauczycieli w wielu obszarach sprzyja doskonaleniu procesów edukacyjnych i wychowawczych oraz stanowi pozytywny wzorzec do podejmowania inicjatyw przez młodzież.
10. Osiągnięcia uczniów są analizowane, jednak podejmowane przez szkołę działania nie wynikają wprost ze sformułowanych na podstawie analizy wniosków.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	A
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	C
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	A
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	A
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Iwona Gruca
- Bogusława Słończewska

Kurator Oświaty:

.....

Wersja pełna raportu dostępna jest pod adresem: www.platforma.npseo.pl/summary/htmlReport/id/4475